

ANUL VIII. — No. 4

APRILIE 1927

REVISTA VÂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENE-
RALE A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA
Recunoscută persoană morală prin legea din 1 Maiu 1923

SEDIUL „UNIUNEI”
PIATA C. A. ROSETTI, 7 / BUCUREŞTI

UNIUNEA GENERALĂ A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA

RECUNOSCUTĂ PERSOANĂ MORALĂ PRIN LEGEA DIN 1 MAIU 1923

SUB INALTA PROTECȚIE A M. S. REGELUI

Sediul: PIATA C. A. ROSETTI, 7—BUCUREȘTI

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

Inalți Președinți de onoare:

M. S. REGELE GEORGE AL GRECIEI, A. S. R. PRINCIPELE NICOLAE

Președinți de Onoare:

MIHAIL SUTZU și DINU R. GOLESCU

Președinte:

ANTONIU MOCSONYI

Vice - Președinți:

NICOLAE RACOTTA și D-r GH. NEDICI

Secretar-General:

C. G. ALEXIANU

Membrii - Consilieri:

D-r I. ANDRONESCU, I. ANGELESCU, PETRE BALACIU, Marchizul de BELLOY, Prințele GEORGE VAL. BIBESCU, Prof. Dr. E. BOTEZAT, DINU I. C. BRĂTIANU, D-r I. BEJAN, Prințele JEAN CALLIMACHI, GR. P. CARP, D-r I. E. COSTINESCU, Prof. D-r ERNEST JUVARA, G. LAKEMAN-ECONOMU, D-r C. LEONTE, Prof. DIONISIE LINTIA (pentru Banat), COLONEL A. MICU H. CAV. DE MIKULI (pentru Bucovina), GENERAL G. G. MANU, N. MANTU, Prof. D-r N. METIANU, Dr. VALER NEGRILĂ (pentru Ardeal) DIMITRIE I. NICULESCU, C. OPRAN, GEORGE A. PLAGINO, Dr. I. PHILIPOVICZ, GEORGE SCHINA, Maior R. SCHNEIDER-SNYDER, D-r L. SKUPIEWSKI, Dr. O. STOICHITĂ, VASILE ȘTEFAN, Prof. D-r G. SLAVU, Prof. D-r G. UDRISCHI

Censori:

S. BODNĂRESCU, N. KALERGI, M. FLECHTENMACHER, GH. GEORGESCU, A. STĂNESCU

Scopurile U. G. V. R. cuprindând interesele tuturor vânătorilor din întreaga țară, toate Societățile de Vânătoare se pot grupa în jurul ei.

CONTRIBUȚII:

Membrii plătesc o cotizație anuală de Lei 300, în care este cuprins și abonamentul obligator la «REVISTA VÂNĂTORILOR».

Societățile: plătesc o taxă fixă de afiliere de Lei 10 de fiecare membru până la 100, iar dela 100 înainte numai Lei 5. Ele plătesc un abonament obligatoriu la «REVISTA VÂNĂTORILOR» de 400 Lei anual și o cotizație anuală de 20 de Lei de fiecare membru.

Abonamentul la «REVISTA VÂNĂTORILOR» este obligatoriu pentru toți membrii «UNIUNEI».

Statutele U.G.V.R. se trimit la cerere contra 20 Lei în mărci poștale

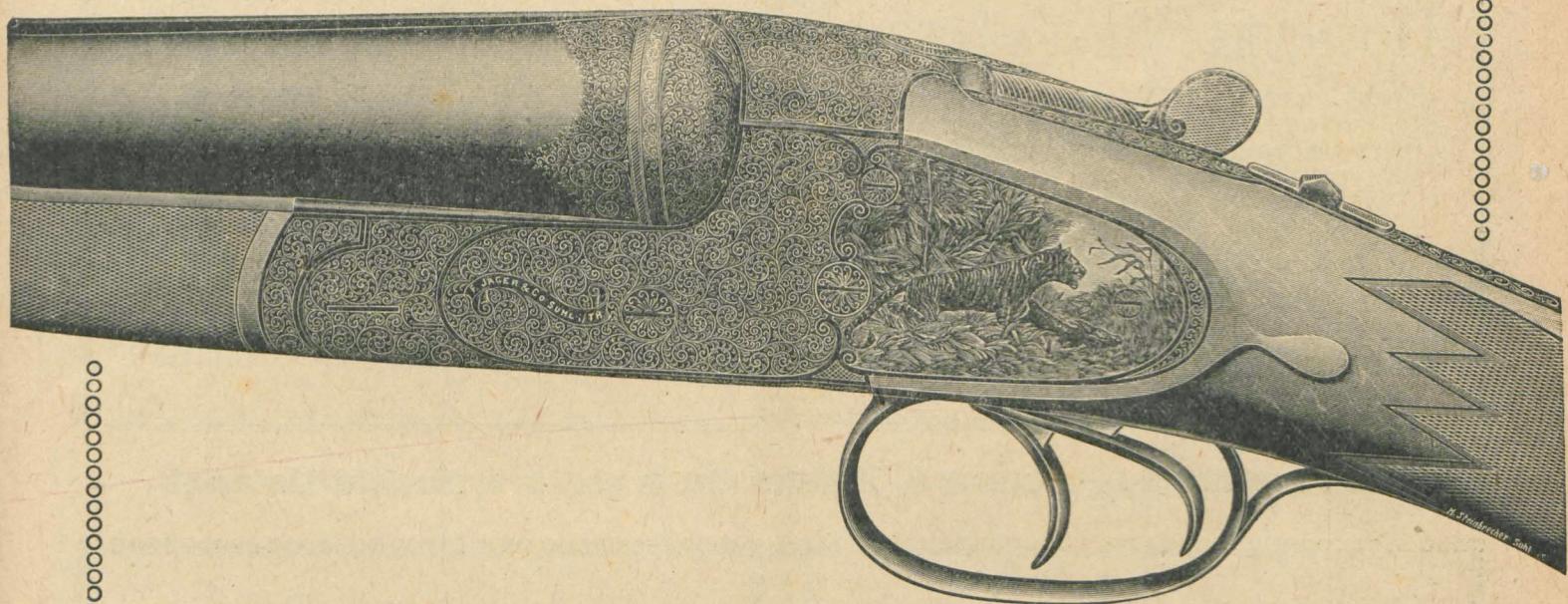
Corespondență fără mărci pentru răspuns și cererile pentru interveniri la autorități, neîntovărășite de timbrele legale, rămân fără răspuns.

Orele de biurou la Uniune: În toate zilele de lucru dela 9—1 și 3—7

SEDIUL: PIATA C. A. ROSETTI No. 7 — BUCUREȘTI

ARMEL
F. JAEGER & Co.

Sunt neîntrecute ca tir și soliditate, putând rivaliza în privința aceasta cu cele mai scumpe arme engleze

Toate armele fabricate de această casă pentru membrii „UNIUNEI“ sunt cea mai elocventă reclamă, obținând fără excepție predicatele „excepțional“ și „superior“ la standurile oficiale de încercare din străinătate.

S P E C I A L I T Ä T I :

Zăvoarele „Simson-Jaeger“ și „Vertical-Block“ care rezistă celor mai formidabile presiuni * Armarea separată de glonț, patent Jaeger, pentru drillinguri * Ejectorul infailibil sistem Jaeger * Viza patent Jaeger, etc.

Ultimul catalog ilustrat și cu prețuri se trimite membrilor „UNIUNEI“ franco la cerere, adresată la sediul nostru.

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunei

ARMĂ DE VĂNĂTOARE

Cu 2 țevi pentru alice cal. 12,
de fabricație «MEFFERTH»,
fără cocoase, oțel KRUPP-
FLUSSSTAHL, foarte bine
conservată, țevi de 70 cm.

TIR FOARTE BUN ȘI SE GĂSESTE DE VĂNZARE
LA „UNIUNE”, CU PREȚUL DE LEI 8.000,—

HOENICKE PREPARATOR

EXECUȚĂ NATURALIZĂRI (IM-
PĂRI) DE PASĂRI ȘI MAMIFERE
CONFECȚIONEAZĂ BLĂNURI DE
VĂNAT CU CAPUL NATURALI-
ZAT. MONTEAZĂ COARNE DE
CERBI ȘI CĂPRIOR. VOPSEȘTE
ORICE FEL DE BLĂNURI. FURNI-
ZEAZĂ COLECȚIUNI ZOOLOGICE
PENTRU MUZEELLE ȘCOLARE

BUCHARESTI, STR. MONETĂRIEI, 6

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

CEL MAI BUN ULEIU DE ARME **„ANTINITROL“**

Încercat și găsit bun, pe dome-
niile regale, în urma ordinului
Oficiului Vânătorilor Regale

SINGURUL PRODUCĂTOR
IN ROMÂNIA MARE

Inginer
Albert Schaefer
Sibiu

De vânzare la „Uniune“

De vânzare

Carabină Mannlicher - Schönauer cal.
8,2 m/m cu lunetă Kahles Telorar 4 X. În
stare perfectă, cu tir foarte bun, se găse-
ște la „Uniune“, împreună cu 50 cartușe

De vânzare

Carabină cu glonț (un singur foc) sis-
tem Heeren, cal. 9,3/7,4 (474 A). Arma
este ușoară, foarte îndemânamecă, potrivită
pentru vânătoarea la munte. Tir irepro-
șabil, gravuri artistice, se găsește în
stare aproape nouă la „Uniune“

De vânzare

- 1) 500 tuburi goale cal. 8, pen-
tru armă de vânătoare cu alice.
 - 2) 300 tuburi goale cal. 12, lungi
de 70 mm. împreună cu 500 capse
- A se adresă la «UNIUNE»

De vânzare

Armă «DRILLING», cal. 12 × 12 × 450
sistem Hammerles, închizător Greener,
viză automată la 100 m., o a doua viză
la 200 m. Execuție foarte solidă cu gra-
vuri englezesti și tir foarte bun
Se găsește în stare aproape nouă la Uniune

WILHELM SCHERG & Co.

FABRICILE DE POSTAV, ȚESĂTURI DE MODE și TRICOTAGE DIN BRAȘOV

PRODUSE DE PRIMA CALITATE IN

STOFE DE MODE

PENTRU BĂRBAȚI ȘI DAME

POSTAVURI DE UNIFORME

OFITERI ȘI SPORTURI

POSTAVURI FINE ȘI DE COMERT
CUVERTURI ȘI PĂTURI

FONDAT IN ANUL 1823

B R A Ş O V

TELEFON No. 14, 706

Fabrica: STRADA FABRICEI No. 2 * Magazia: PIATA LIBERTĂȚEI

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniuniei

ATLAS-PETROL

SOCIÉTÉ EN NOM COLECTIF POUR LE COMMERCE ET L'INDUSTRIE DU PÉTROLE

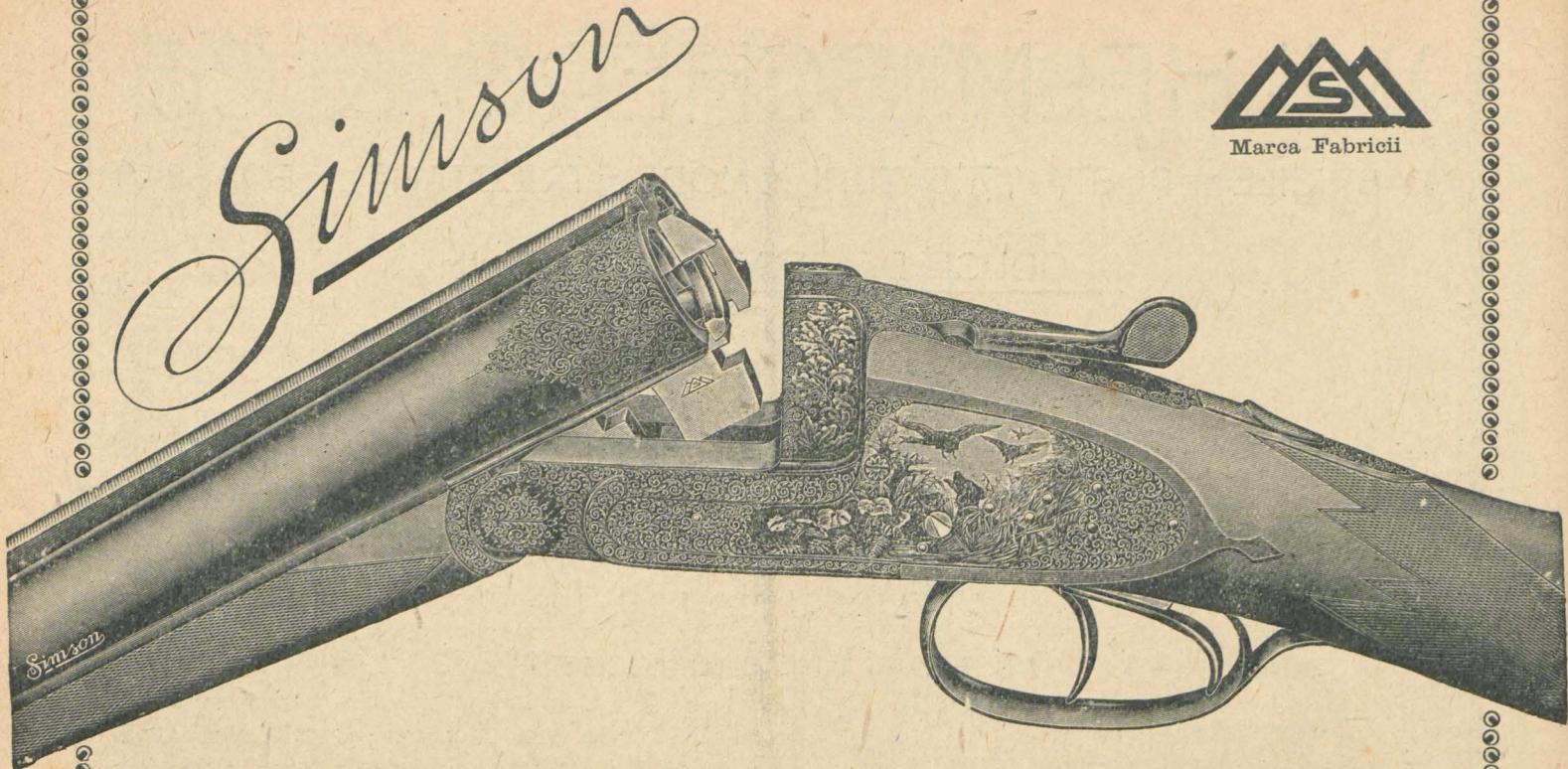
EXPORTE EN TANCS ET EN CITERNES:

B E N Z I N E

D'AVIATION, LÉGÈRE MOYENNE
ET LOURDE, WHITE-SPIRIT,
GAZ-OIL, PÉTROLE LAMPANT

HUILES MINÉRALES DISTILLÉES ET
RAFFINÉES, DE TOUTE VISCOSITÉ

RUE REGALĂ, 21. TÉL.: 26/53 et 14/90 BUCAREST ADR. TÉLÉGR.: «ATLASPETROLE»
AGENCES: PLOEȘTI * CONSTANȚA * GIURGIU

ARMELE SALE CU ALICE, DRILLINGURI,
ARME PENTRU TIR DE PORUMBEI,
ARME CU DOUA ȚEVI, SISTEM BOCK,

Sunt fabricate renumite,
de cea mai mare precizie
și cu un tir neîntrecut.

Armele pentru tir de porumbei „SIMSON“ sunt purtate de către mulți trăgători internaționali de profesie renumiți, și succese de primul rang se obțin mereu cu ele.

Carabina de precizie „SIMSON“

Armă de calibrul mic cal. 6 și 9 mm., care se poate furniza cu țevi ghintuite, în zece modele diferite. Tir precis până la 100 m., și de aceea foarte potrivită ca armă de exercițiu, pentru împușcarea răpitoarelor mici, cu blană, pentru împușcarea de ciori, de păsări aquatice, etc.

Revolverul automat „SIMSON“

CALIBRU 6.35

Formă plată, având cel mai mic număr imaginabil de piese componente, cari se pot demonta ușor, fără instrumente speciale. Precizie balistică mare, funcționare absolut sigură.

Fabricile de arme **SIMSON & Co. Suhl** (Germania)

Armele „SIMSON“ se procură prin „UNIUNEA GENERALĂ A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA“

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

ADUNAREA GENERALĂ

Adunarea Generală ordinată anuală a «Uniunii» care a fost fixată pe ziua de 24 Martie, n'a putut avea loc în aceea zi, din cauza neîntrunirii numărului statutar de membri și a fost amânată, conform statutelor, pentru ziua de 31 Martie crt.

Biroul se formează cu d-nii: Antoniu Mocsnyi, Președinte; Nicolae Racottă și Dr. Gh. Nedici, vice-președinți și C. G. Alexianu, Secretar-General.

Notăm dintre membrii prezenți pe d-nii: H. cav. de Mikuli, Alexandru conte Wassilko, G. I. Dunka, Maior C. Rosetti-Bălănescu, G. A. Plagino, Colonel A. Spiess, Căpitan Koczynski Felix, Ioan Onciu, Prof. I. Forgaci, Temistocle Reus, Prim-procuror D. Androhovici, Dr. V. Negrilă, Prof. Dr. E. Botezat, Arcadie Isopescu, Prof. Dr. Silviu Dragomir, Ludovic Miess, Eugen Sibianu, Dr. E. Zentai, Dr. I. Philipovich, L. Nesciuc, M. Moldovan, Dr. Andrei Fekete, Luis Lazar, M. Brandsch, Leon Proca, A. Zaharias, Fritz Flagner, Dr. Gh. Földesi, I. Butu, Dr. R. Thör, Victor König, Colonel Alex. Micu, M. Köpe, Dr. Oct. Stoichița, N. Săulescu, Maior Schneider-Snyder, I. Russu-Tibreanu, V. V. Stefan, Prof. Dr. Metianu, C. A. V. Popescu, Ing. Leon Holban, Mario

Gebauer, A. Wimmer, Colonel Păun, D. I. Niculescu, D. Pavlu, etc.

D-l Antoniu Mocsnyi, Președinte, declară ședința deschisă la ora 4 h 15' p. m., salută asistența și roagă pe d-l Secretar-General C. G. Alexianu, să prezinte Adunării darea de seamă pe anul încheiat.

* * *

DAREA DE SEAMĂ

a Consiliului de Administrație asupra exercițiului anului 1926, prezentată Adunării Generale din 24 Martie 1927, de d-l C. G. Alexianu, Secretar-General al U. G. V. R.

Onorată Adunare,

Am intrat în anul al VIII-lea de existență. Am trecut prin clipe grele, am luptat, am învins. De acum «Uniunea» poate privi cu liniște și încredere în viitorul ei. Căci ăstăzi ea a încetat de a mai fi o încercare, ci a devenit o necesitate. Pentru cei care au muncit la clădirea și statonicirea ei, pentru cei care nu i-au precupețit nici

jertfe de bani, nici jertfa de timp, conștiința acestui rezultat dobândit constituie prin ea însăși o satisfacție suficientă.

Și fiindcă adunarea de astăzi ieșe din cadrul adunărilor generale anuale, prin faptul că cu ea se încheie cei cinci ani statutari, pentru care timp a fost ales actualul Consiliu de Administrație, se cade să începem această dare de seamă cu o scurtă privire retrospectivă asupra drumului ce l-am parcurs în acest interval.

Domnilor,

Ne este încă vie în memorie aceea Adunare Generală extraordinară de acum cinci ani, ținută în sala mare a Societăților Sportive, Adunare la care au venit membri și organizațiuni vânătorești din întreg cuprinsul Țării și din al cărei vot a ieșit actualul Consiliu de Administrație. Increderea cu care ne-au onorat atunci toți vânătorii conștienți din țară, ne-a slujit de îmbold la munca grea ce se prezenta în fața noastră.

Intr'adevăr, situația de atunci a treburilor vânătorești se prezenta foarte tulbure. Organizația era încă în fașe, Direcția Vâنătoarei, de curând creată, lupta de zor pentru așezarea novei Legi pentru protecția și reglementarea vânătoarei, într'un mediu nărăvit în apucături necorecte cu privire la exercitarea vânătoarei, iar «Uniunea» menită să strângă rândurile și să lumineze calea vânătorimei conștiente, se zbăteau în cele mai periculoase frâmântări interne.

Ce am făcut?

Am întărit așezăminte «Uniunei», dându-i statute temeinice și serioase, care au fost numai ușor modificate în decursul acestor ani. Am ținut și am reușit să se recunoască «Uniunea» persoană juridică, printr'o lege specială și într'o vreme când încă nu există legea asupra persoanelor juridice. Am căutat într'un cuvânt să dăm «Uniunei» noastre acele condiții elementare de seriozitate și de autoritate, indispensabile pentru a-i dobândi încrederea de mai târziu din partea autoritaților, în fața căror avea să se prezinte, pentru a putea lucră în interesul d-voastră, a vânătorilor.

Dar grijă noastră de căpetenie se îndreptă firește spre organul nostru principal de luptă și de comunicare a păsurilor noastre vânătorești, spre fâclia care trebuia să arate calea cea dreaptă în întunericul moravurilor noastre vânătorești de atunci, spre iubita noastră «Revista Vânătorilor». Vai, în ce condiții umile se află ea atunci! Să privim cu duioșie un exemplar din anul 1922 și să-l comparăm, dacă se poate, cu Revista noastră de astăzi! Numai aşa putem să ne facem o imagine justă a drumului ce l-am parcurs! Din nefericire numai puțini cunosc dificultățile ce au trebuit să fie învinse: Lipsă de colaboratori cu pregătire suficientă, lipsă de artiști ilustratori, într-o ramură aproape necunoscută la noi, lipsă de interes din partea grosului publicului vânătoresc, lipsă de bani, ah! mai ales lipsă de bani! Le-am învins, Domnilor, le-am învins pe toate — sau aproape pe toate. Jertfele noastre numai noi le stim. Nu se cade să insistăm asupra lor. Ne-am făcut datoria.

Astăzi putem spune fără exagerare — aceasta fiind chiar părerea specialiștilor în publicistică — că «Revista Vânătorilor» este cea mai bună revistă care apare în Țară. Forma și conținutul ei, mai cu seamă conținutul ei, se poate măsură cu cele mai reputate publicațiuni străine din această ramură. «Revista Vânătorilor» se citește astăzi și în afară de granițele României; ea servește străinătății de documentare asupra mișcării vânătoarești din țara noastră, iar printre colaboratorii ei veți putea găsi astăzi chiar specialiști de seamă din alte țări. Din nefericire nu ne putem făli încă cu un număr de abonați în proporție nici cu sacrificiile noastre, nici cu însemnatatea și valoarea cinegetică a măndrei noastre patrii. Poate timpul și mai multă înțelegere a propriului său interes, va deslegă odată și odată ochii publicului nostru vânătoresc! . . .

Paralel cu grijă Revistei, am căutat să împlinim însă și alte lipsuri. Zi de zi se iveau și se ivesc mereu noi nevoi, noi probleme. Numai în parte și numai în măsura puterilor noastre, le-am putut satisface. Astfel am creiat o secțiune importantă de aprovizionare cu arme și munițiuni pentru membrii noștri. Am căutat să satisfacem, dacă nu toate, cel puțin o parte din gusturile vânătorilor noștri, pornind însă dela principiul că trebuie să ne gândim mai întâi la vânătorul modest, oferindu-i, la arme de pildă, în primul rând un tir garantat și numai în al doilea rând și luxul, lăsând însă largă deschisă poarta tuturor gusturilor, pentru orice comandă specială și la orice fabrică. Deasemenea am avut grije, ca «Uniunea» să fie permanent aprovizionată cu munițiuni de primul rang, și am importat astfel renumitele cartușe «Rottweil», a căror superioritate incomparabilă a fost înțeleasă de cei mulți abia după ce le terminasem. Astăzi aceste cartușe sunt din nefericire în afară de mijloacele noastre de cumpărare. În schimb, revindicăm meritul de a fi dobândit concursul rivalei imediate a lui «Rottweil», a fabricii nu mai puțin reputate, din Walsrode, cu ale cărei cartușe marca «Perfect», adică cele mai fine, aprovizionăm astăzi pe membrii «Uniunei» și anume — lucrul cel mai important — pe un preț mai scăzut decât acela cu care se vând aceste cartușe pe loc, în Germania. Am fi dat acestei ramuri a aprovizionării o și mai mare dezvoltare, aducând pentru membrii noștri și alte ustensile vânătorești, de pildă capcane, diferite rechizite, semințe pentru ogoare speciale de vânăt, echipamente, optică, etc. etc. însă atât spațiul localului nostru, cât și mai ales lipsa de fonduri suficiente, ne-au determinat să lăsăm acest program în seama viitorului Consiliu.

O preocupare deosebită a constituit pentru noi instalaarea «Uniunei» într'un local demn și vrednic de însemnatatea acestei instituții. Precum știți, de un an de zile suntem instalati în noul nostru sediu, căruia am căutat să-i dăm — cu slabele noastre mijloace — o înfățișare cât mai occidentală. Desigur că și această sfârșită a avut repercusiuni simțitoare asupra bugetului nostru, după cum s'a putut vedea din bilanțul anului trecut. A trebuit să intervie o subvenție corespunzătoare din partea Ministerului de Domenii, pentru a restabili balanța zdruncinată a slabelor noastre finanțe. Se cade așa dar, Domnilor, să aducem cu această ocazie mulțumirile noastre d-lui Ministru, pentru sprijinul deplin meritat pe care l-a dat «Uniunei».

Trecând la activitatea de ordină morală, trebuie să accentuăm, Domnilor, că prestigiul «Uniunei» a mers crescând și mărturism că această grije a noastră primordială a planat în continu asupra tuturor celorlalte, deși nu mai puțin importante. În consecință, «Uniunea» n'a neglijat niciodată a-și spune cuvântul ei autorizat, în toate chestiunile care veneau în atingere cu interesele imediate ale vânătorimii. Astfel «Uniunea» a colaborat, susținând interesele vânătorului, la alcătuirea Legii pentru reglementarea portului și vânzării armelor. Aproape zilnic susținem în fața autorităților doleanțe sau sugestii care ne vin din partea vânătorimii constituite din țară. Putem afirma cu această ocazie, că mai întotdeauna și pretutindeni am fost întâmpinați cu bunăvoie și interesul ce se cuvine unei societăți importante, cum este «Uniunea».

Domnilor,

Din cele spuse până aci, reiese în mod neîndolnic și ca un jalnic leit-motiv ce acompaniază mai toate ramurile

de activitate încercate de «Uniune» până în ziua de astăzi, că principala slăbiciune de care suferim, este lipsa de mijloace suficiente și lipsa de interes din partea grosului vânătorimii, mai ales rurale. Deslegarea acestei probleme ne preocupa de ani de zile. Noi nu o credem posibilă, decât numai atunci, când tot vânătorul corect din Tara Românească va fi tot deodată și membru al «Uniunei», se va lumenă din «Revista Vânătorilor» și va urmă în exercitarea vânătoarei calea dreaptă arătată de «Uniune».

Fără a fi pierdut o clipă măcar din ochi această problemă, Consiliul actual de Administrație al «Uniunei», având în sarcină mai întâi punerea temeliilor solide și întărirea ei, a trebuit să amâne această problemă, fără însă a renunță la ea. Consiliul de Administrație ce veți binevoi a alege astăzi, va realiza — sperăm — în anii ce vor urmă și strângerea fără excepție a tuturor vânătorilor corecți din România Mare împrejurul flamurii «Uniunei».

* * *

CHELTUELI

SITUAȚIA DE VENITURI ȘI CHELTUELI pe ziua de 31 Decembrie 1926

VENITURI

NATURA CHELTUELILOR	SUMELE	NATURA VENITURILOR	SUMELE
1. Imprimatul Revistei și expedierea ei	301.106	Cotizații și abonamente	459.907
2. Cheltueli de administrație	45.451 50	Subvenția Minist. de Domenii	265.000
3. Salarii	199.650	Comision 10% asp. operațiunilor vamale	81.275 45
4. Mărci, timbre	27.916 50	Anunțuri, publicații și vânzarea revistei	26.890
5. Mobilier și instalații	89.143 40	Donații făcute de d-l N. Racottă (10.000)	10.000
6. Furnituri de cancelarie și imprimate	20.921 50		
7. Cheltueli făcute în contul armelor (ram-bursabile).	53.408 55		
8. Chiria localului pe anul 1926	106.000		
	843.597 45		
Sold în cassă	75		
	843.672 45		
			843.672 45

NOTĂ. Bilantul încheiat la 31 Dec. 1925 s'a soldat fără nici un sold disponibil, cheltuelile fiind egale cu veniturile «Uniunei» pe 1925. Anul acesta se soldează cu un plus de 75, — lei al veniturilor asupra cheltuelilor.

Președinte (ss) *A. MOGSONYI*

Secretar general (ss) *C. G. Alexianu*

Contabil (ss) *Ilie Stănescu*

Verificat și găsit exact cu registrele:

Comisiunea de censori:	(ss) <i>M. Flechtenmacher</i> (ss) <i>N. Calergi</i> (ss) <i>S. Bodnărescu</i> (ss) <i>A. Stănescu</i> (ss) <i>George Georgescu</i>
------------------------	---

D-l Secretar-General, citește apoi raportul Comisiunii Cenzorilor și a bilanțului și roagă Adunarea să aprobe bilanțul, pe exercițiu anului 1926, dând descărcare d-lui Secretar-General, Comitetului de Direcție, Comisiei Cenzorilor, precum și întregului Consiliu de Administrație, pentru gestiunea lor în cursul anului trecut.

Adunarea Generală aproba cu unanimitate.

Trecând la punctul al doilea al ordinei de zi, d-l Secretar-General reamintește adunării, că astăzi fiind expirați cei cinci ani statutari, urmează, să se aleagă întreg Consiliul de Administrație al Uniunei. D-sa spune că este o imperioasă datorie morală a sa, în calitate de Secretar-General, de a evidenția meritele exceptionale ale d-lui Președinte Antoniu Mocsnyi, care după ce a făcut gestul frumos de acum doi ani, de a părăsi prezidenția de onoare, pentru a luă conducerea efectivă a Uniunii, să

devotat acestei instituții, repartând succese frumoase întru apărarea intereselor ei. Roagă aşadar Adunarea, de a se uni cu d-sa, pentru a solicita pe d-l Antoniu Mocsnyi de a primi preșidenția Uniunii și pentru viitorii cinci ani.

Adunarea votează pe d-l Antoniu Mocsnyi prin aclamații.

Continuând, d-l Secretar-General aduce laude d-lor vice-președinți N. Racottă și Dr. Gh. Nedici, pentru munca și sacrificiile făcute în interesul Uniunii. Roagă Adunarea să insiste cu aceiași insuflețire și pe lângă d-nii vice-președinți, de a continua să funcționeze și pe viitor în aceasta calitate, spre binele și propășirea Uniunii. D-l Alexianu mai spune că regretă dispozițiunile statutelor care nu prevăd decât două locuri de vice-președințe, ceeace, după părerea d-sale, e mult prea puțin față de lucrările Uniunii, altfel ar propune Adunării cu insistență și alegerea d-lui Vasile V. Ștefan, care de atâtea ori și mai ales în ultimile sease luni, a ținut aproape zilnic și cu competență care îl caracterizează, locul de vice-președinte în lucrările Uniunii.

Adunarea votează prin aclamații pe d-nii Nicolae Racottă și Dr. Gh. Nedici, ca vice-președinți pentru o nouă perioadă de cinci ani.

D-l Președinte Antoniu Mocsnyi se ridică și mulțumeste Adunării pentru încrederea ce i-a manifestat-o, declarând că primește să conducă și de acum înainte destinele Uniunii. Ține însă de a sa datorie să aducă dreptele sale cuvinte de laudă și de recunoștință d-lui Secretar-General C. G. Alexianu, pentru munca încordată ce a depus în serviciul Uniunii, și roagă Adunarea Generală să voteze prin aclamații realegerea d-lui C. G. Alexianu în calitate de Secretar-General pe viitorii cinci ani.

Adunarea Generală votează prin aclamații unanime pe d-l C. G. Alexianu, care mulțumind, ține se aducă omagiile sale colaboratorilor destoinici și dezinteresați, care cu atâtă răvnă și competență au ridicat «Revista Vânătorilor» la nivelul ei de astăzi, atrăgând în deosebi atențunea asupra marelui nostru artist, pictorul N. Mantu, care în mod dezinteresat ne ilustrează atât de frumos «Revista» cu lucrările sale, al căror farmec zincografia nu-l poate redă nici pe departe.

D-l Președinte anunță asistența, că în timpul unei pauze de un sfert de oră, în care se distribue buletinile de votare a Membriilor Consilieri, d-nii oratori sunt rugați să se înscrive pentru a luă cuvântul.

Inainte de a proceda la alegere, Adunarea votează în unanimitate următoarea moțiune, citită de d-l avocat D. I. Niculescu, pentru a fi înaintată forurilor competente:

MOTIUNE

Adunarea Generală ordinată din 31 Martie 1927 a Uniunii Generale a Vânătorilor din România, preocupată de dorința de mult exprimată de a vedea toată vânătorimea română strânsă împrejurul «Uniunii».

Considerând că lumea vânătoarească din țară va putea să-și vadă înfăptuite dezideratele ei de educație și îndrumare vânătoarească numai atunci, când va avea la dispoziție un organ puternic de manifestare.

Tinând seamă de faptul că în privința organizării, țari cu o cultură vânătoarească mult mai scăzută ne-au luat de mult înainte.

Iși exprimă cu hotărîre voința ca forurile competente să găsească mijloacele cele mai eficace de a impune neapărat tuturor vânătorilor din țară obligațiunea de a fi constituiți în «Uniune Generală a Vânătorilor» și însărcinează Consiliul de Administrație de a duce la îndeplinire chiar în cursul anului acestuia, această a ei dorință.

Se desemnează d-nii Prim-procuror Androchovici și Prof. I. Forgaci, asistați de d-l C. A. V. Popescu, să formeze biroul pentru despuierea scrutinului. Procedându-se la calcularea voturilor, se declară aleși următorii 32 d-ni Consilieri: Dr. C. Andronescu, I. Anghelescu, Petre Balaciu, Marchizul de Belloy (reprezentant al «St. Hubert-Club de France»), Prințipele G. Valentin Bibescu, Prof. Dr. E. Botezat, Dinu I. C. Brătianu, Dr. Bejan, Prințipele Jean Calimachi, Grigore P. Carp, Dr. I. E. Costinescu, Prof. Dr. E. Juvara, G. Lakeman-Economou, Prof. Dionisie Linția (pentru Banat), Dr. C. Leonte, N. Mantu, H. Cavaler de Mikuli (pentru Bucovina), General G. G. Manu, Prof. Dr. N. Mețianu, Colonel Alex. Micu, Dr. Valer Negrilă (pentru Ardeal), Dimitrie I. Niculescu, C. Opran, Dr. I. Philipovicz, George A. Plagino, George Schina, Maior R. Schneider-Snyder, Dr. L. Scupievski, Vasile V. Ștefan, Prof. Dr. G. Slavu, Dr. Oct. Stoichiță, Prof. Dr. Udrischi.

Se realege aceeași Comisie de Cenzori pentru anul 1927.

* * *

D-l Președinte Antoniu Mocsnyi, înainte de a da cuvântul oratorilor înscrisi, propune Adunării, să roage pe *M. S. Regele George al Greciei*

și A. S. R. Prințipele Nicolae

să primească înalta Preșidenție de Onoare a Uniunii.

Adunarea aclamă în picioare pe *M. S. Regele George al Greciei* și *A. S. R. Prințipele Nicolae*.

* * *

Luând cuvântul d-nii: Prof. Dr. E. Botezat și Dr. Valer Negrilă, fac un istoric al stării vânătoarei în Bucovina și în Ardeal, aducând Uniunii salutul vânătorilor din acele provincii. D-nile lor întrebă biroul asupra constituirei noului Consiliului Permanent și dacă s-a ținut seamă și de reprezentarea nouilor provincii?

D-l Secretar-General răspunde că Consiliul Uniunii, fiind sesizat prință adresa a Ministerului de Domenii, să-și facă propunerile pentru cele 4 locuri în Consiliul Permanent, prevăzute de lege pentru reprezentanții Uniunii, și a făcut propunerile la timp, însă bine înțeles numai din punct de vedere al Uniunii, iar nu și din punct de vedere al reprezentării provinciilor țării. «Am crezut și credem, că aceasta grije incumbă Ministerului, pentru care tocmai în acest scop a rezervat legiuitorul cinci locuri în Consiliul Permanent, la alegerea Ministrului respectiv. Până în prezent Uniunea n'a fost încă oficial încunoștiințată de persoanele alese de d-l Ministru, însă știm, ce e drept, pe cale particulară, că s'a comis regreata-

bila scăpare din vedere, de a nu se ține seamă și de reprezentarea celor mai importante provincii din punct de vedere vânătoresc».

Oratorii din Ardeal și din Bucovina își exprimă adâncă lor părere de rău, pentru faptul că în alcătuirea organului administrativ superior al vânătoarei, Consiliul Permanent, nu s'a ținut seama de provinciile cu cea mai veche cultură și organizație vânătorescă din țară. Provinciile alipite au simțit în deajuns până în prezent durerea lipsei acestei reprezentări și sau măngăiat cu gândul de a fi fost atunci o scăpare din vedere, datorită pripei cu care s'a alcătuit primul Consiliu. Oratorii provinciilor alipite încheie cuvântarea lor, cerând noului Consiliu de a face neîntârziat o întâmpinare către Ministerul Domeniilor în numele Ardealului și al Bucovinei, care sunt patria vânătorului nobil, pentru ca în noul Consiliu Permanent să figureze cel puțin câte un reprezentant al acestor importante provincii.

D-l Vice-președinte Racottă mulțumește d-lor Prof. Dr. E. Botezat și Dr. Valer Negrilă pentru aceasta sugestiune și propune un demers din partea Uniunii pe lângă Ministerului de Domenii, pentru ca să fie numiți în Consiliul Permanent și membrii din provinciile alipite.

D-l Vasile Ștefan propune, că d-nii din provincie să se consulte între ei, și să propună din fiecare provincie câte un domn, pentru a fi propuși să intre în sănul Consiliului Permanent.

In acest scop ardelenii de comun acord propun pe d-l Inspector Regional Dr. Valer Negrilă, ca reprezentant al Ardealului, iar bucovinenii propun pe d-l Inspector Regional Dr. I. Philipovici, ca reprezentant al Bucovinei.

D-l Russu, Tibreanu, Vice-președinte al Societății Vânătorilor din Săcele, mulțumește Consiliului pentru inițiativa aprovizionării membrilor Uniunii cu arme și munitioni, însă se face ecoul vânătorilor în exprimarea dorinței de a vedea mărindu-se stocul armelor din depozitul Uniunii, astfel ca vânătorii să găsească un assortiment mai bogat, de unde să poată alege.

Pictorul D. Pavlu încheie seria cuvântărilor, propunând, că pulberea de vânăt să nu se mai distribue, decât numai prin Uniune. Prin acest sistem s-ar restrânge numărul braconierilor și s-ar mări fondurile Uniunii. D-sa mai propune, că numai Uniunea să aibă dreptul desfacerii munițiunilor în țară. Relevă faptul întristător că numai cca 1% din vânători sunt membri ai Uniunii. Aduce exemplul Bulgariei, care are o organizație mult mai puternică. Propune, ca toți vânătorii să fie obligați a se constituî în Uniune.

D-l D. I. Niculescu atrage atențunea d-lui Pavlu, că acest deziderat a fost formulat în moțiunea votată în aceasta ședință în unanimitate de Adunarea Generală.

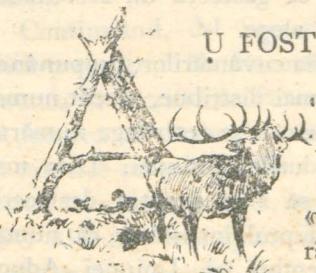
D-l Vasile V. Ștefan, răspunde că pe cât este propunerea d-lui Pavlu de lăudabilă, pe atât i-se pare d-sale de irealizabilă, deoarece vânzarea pulberii este un monopol exclusiv al Statului înființat prin lege.

După semnarea protocolului ședinței de către toți cei prezenți, d-l Președinte Antoniu Mocsnyi mulțumește asistenței și mai ales d-lor membri din provincie, care n'au crutat nici osteneală, nici cheltueli, pentru a veni din localități îndepărtate la Adunarea Generală a Uniunii și ridică ședința.

LEGEA PENTRU PROTECȚIA VÂNATULUI ȘI EXERCITAREA VÂNĂTOAREI. APLICAREA EI LA SATE

de Ioan Filipescu, învățător
Crușov-Romanăt

U FOST timpuri, când vânătoarea se făcea în țara noastră de oricine, pe orice teren și cu tot felul de mijloace; când «vânătorii» nu știau atunci, mai rău ca acum, că vânatul, de orice specie ar fi, se împuținează sau chiar dispare, dacă se vânează în orice timp și pe orice vreme, cu mijloace permise sau nepermise de lege.

Se vână atunci, fără a luă în considerație acest principiu, pentrucă pe acele vremuri era mult vânat, de multe specii, datorită — poate — faptului, că erau păduri pe locurile unde astăzi se întinde «lotul» săteanului. Ba chiar câmpurile erau mai îmbrăcate cu bălării și alte ierburi, care ofereau vânatului adăpostul necesar, traiu mai lesnicios și loc de îmmulțire sigură.

Azi, pădurea s'a transformat în loc de muncă, câmpia în ogor negru roditor, neoferind vânatului — mic și mare — nici un adăpost. Nerespectarea principiului că vânatul se împuținează și cu timpul chiar dispare — vânându-l mereu — și transformarea înfățisării terenurilor, au adus împuținarea lui, cum s'a întâmplat cu potârnichiile în județul nostru. Acest rău mare, a adus după el, ieșit din cerințele imperioase ale vremii, un bine și mai mare: *legea pentru protecția vânatului și reglementarea vânătoarei*.

Legea este «pădurea», legea este «pusta» unde vânatul va găsi ocrotire și loc de îmmulțire, scăpând de numeroși săi dușmani, printre care e și omul, de multe ori cel mai feroce.

Dar... și acest «dar» e cam ciudat, mai trebuie până când legea va fi înțeleasă și de cei mulți și respectată de toți.

Că legea este perfectă din toate punctele de vedere și că gazete și reviste străine — străinii deci — o laudă, să nu ne mire, dar nici să nu ne măndrească acest lucru. Ce ar zice însă străinii dacă ar ști cum se aplică această lege ideală?!?.. Ce zicem noi Români pentru care e făcută legea?!?.. Ne mândrim că avem țară bogată, frumoasă, lege bună și... atât. Respectarea legii, și respectarea vine numai după aplicare, e mai prejos decât a oricărei legi din țara noastră.

Născut cum văzurăm din năzuință de a ocroti vânatul și din inițiativa celor ce au înțeles mai repede necesitatea ei, și au fost puțini aceștia, e făcută nu pentru «puținii», ci pentru cele 17.000.000 ce locuesc în această țară. Deci, dacă e făcută pentru toți, toți trebuie să o respectăm, cu atât mai mult cei dela țară, căci ei sunt mai aproape de natură, deci de D-zeu.

Cine însă să o aplice, căci sunt numeroase cazurile, la sate mai ales, unde legea trebuie aplicată în toată severitatea ei??!

Art. 94 indică și pe cei chemați să o aplice: jandarm, primar, șef de gară... Slabă nădejde, puțină treabă! Primarul de cele mai multe ori este consătean cu deliquentul sau contravenientul și... «facem noi dacă dai un kil de țuică». Jandarmul e ocupat cu alte lucrări și chestiuni, nicidcum nu ieșe pe teren să constate și să observe cine vânează conform legii și cine nu. Ba de multe ori se amestecă și-ți cere legitimația — permisul — tocmai când partida e în toiu(!).

Şeful de gară și mai ocupat, cu grije mari ca acarul să fie la post, pentru a băgă două trenuri pe aceeași linie și alte chestiuni, ce privesc numai pe un șef de gară, nu pe un «vânător».

Afară de aceasta, braconierul când pleacă să mai facă ceva, nu dă nici pe la primărie, nici pe la postul de jandarmi, cu atât mai puțin pe la șeful de stație.

Impiedecarea braconajului nu se va putea face niciodată numai cu certificatele ce trebuie să însoțească vânatul la transportarea și vinderea lui, pentrucă sunt prea puțini aceea ce braconează pentru a vinde vânatul. La țară mai ales și mai cu seamă în părțile noastre la șes, vânat cu blană nu prea este, deci braconierul nu se gândește la căștig cât la carne vânatului pe care o întrebuițează pentru hrană.

Pe lângă aceasta — afară de braconierii fără permis sau cu permis, căci sunt și din aceștia — mai sunt dintre săteni mulți — dacă nu toți, care în fiecare zi, ieșind la munca câmpului, au urâtul obiceiu de a luă cu ei câini, care numai bine nu fac vânatului stârnit de pe brazda plugului, din mejdina ogorului. Cum loc de adăpostit n'are și pe tarlale stau înșirate carele, dela care nu lipsește câinele, și poate închipu oricine ce se poate întâmplă cu un iepure sărit din culcuș.

Un rău tot aşa de mare — dacă nu și mai mare — cauzează vânatului mic dela șes, câinii care însoțesc turmele de oi.

Zic și mai mare, pentru că turma colindă tot câmpul, după iarbă — oile — după iepuri câinii și... atunci ce mai găsești pe teren tu adept al Dianei?!! Cred că multora li s'a întâmplat să colinde tarlale întregi, moșii chiar, fără a găsi picior de vânat, pentru că pe acolo trecuse turma de oi cu nelipsiții câini.

Ce să facem atunci, noi cei dela șes, cărora soarta nu le-a hărăzit să fi născuți pe plaiuri și pe munți? Ce să facem contra acestor călcători ai legii, cari prind cu câinii turmelor și ai carelor iepuri, iau cu mâna lor din cuibul prepeliței cele 10—12 ouă, sau pe cele 3—4 ale dropiei pentru a le mâncă?

Să apelăm la primar? La jandarm, sau șef de gară?.. Văzurăm cum lucrează ei.

Dar atunci ce să facem? Dela cine să vină înlăturarea tuturor acestor rele? Cine să fie omul care prinț'o singură lovitură să curme răul dela obârșia lui? Putința stă

în noi, cei în care natura a sădit acest sentiment, această frumoasă și nobilă pasiune. Pentru aceasta și pentru înlăturarea, în parte, dacă nu de tot a acestor încălcări de lege, propun, — poate mi se va luă în seamă — pe lângă părerile d-lui C. V. Cosma din articolul «Reorganizarea» din No. 12, anul VII, al «Rev. Vânătorilor» următoarele:

Toate societățile de vânătoare din cuprinsul țării să fie afiliate pe lângă Uniune;

Aceste societăți de vânătoare să numere printre membrii lor, dacă nu mai mulți, cel puțin unul din fiecare comună;

Acel «unul» sau dacă sunt mai mulți să se aleagă unul, știutor de carte, să fie membru al Uniunii, plătind dela toți sau singur taxele și cotizațiile către Uniune;

Revista Vânătorilor să fie cetită și explicată de acel unul, sau cetită de toți vânătorii din sat ce știu carte;

Cel mai indicat din comună — unul — să fie numit prin mijlocirea societății din care face parte și a Uniunii, păzitor public de vânat onorific, conf. art. 66 din lege cap. XIII.

Primarii comunelor rurale, de acord cu jandarmul și păzitorul public de vânat să pună în vedere locuitorilor și păzitorilor de turme, de a nu mai ieși cu cainii la câmp, ziua mai ales, sau de loc, fără *jujeul* reglementar.

Toate delictele și contraveniențele la această lege să se pedepsească cu asprime, cu amendă și pedeapsa cea

mai mare și repede, cât de repede, căci numai aşă consecințele călcării legii sunt mai simțitoare. E suficient ca într-o comună să fie un singur caz, aspru pedepsit, pentru ca și ceilalți să înțeleagă că legea e făcută pentru a fi respectată, nu pentru a fi aplicată.

Și atunci.. putem speră în reîntoarcerea timpurilor trecute ce nu mai revin!..

Incheiu cu credință și speranță, că glasul meu nu va fi un strigăt în pustiu, ci ecoul județului meu și al tuturor județelor de șes, către toți cei ce vor cu adevărat a fi susținătorii și propagatorii telurilor frumoase ce Uniunea și-a propus și caută ale răspândi cât mai mult. Dacă se vor găsi din aceștia și dacă cei în drept vor încurajă pe cei ce vor cu adevărat a fi propagatorii acestor scopuri frumoase, mai multă lumină se va face în mintea celor ce nu pricep ca să calcă o lege e un păcat și că păcatele — prea multe — se pedepsesc și de oameni și de D-zeu.

Noi cei dela sate, adepti ai zeiței Diana, trebuie să fim aprinzătorii și purtătorii faciei ce trebuie să facă lumină, mai multă lumină în mintea săteanului apropiat nouă. Din jurul nostru trebuie pornită mișcarea de mai bine, căci dacă vom lămuriri pe un neștiutor, vom pedepsii aspru pe un refractor la legea vânătului, toți dușmanii vânătului, cu două sau patru picioare vor pieri.

— Dumnezeu să ne ajute!

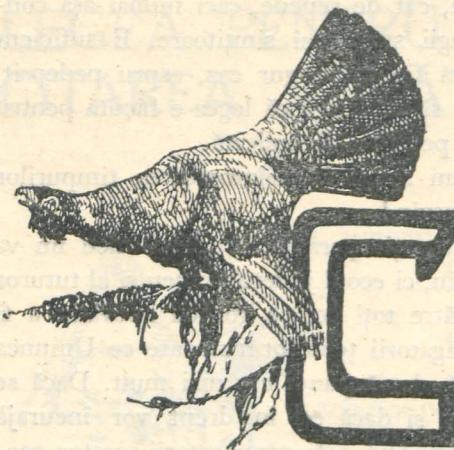

La sediul Uniunei se găsesc de vânzare cartușe engleze

„REMINGTON“

încărcate cu pulv. fără fum și alice No. 6 și 4 (de sitar și rață)

Prețul Lei 6.50 bucata.

COCOŞUL DE MUNTE

de Victor Lehrer, magistrat
Piteşti

CÂND, după răstimpul ce trece dela ultimele salvare care încheie bătăile de iepuri, sosirea sitarului vestește vânătorului de câmp

primăvara vânătoarească, ținutul vânătorului de munte este stăpânit încă de somnul adânc al iernii.

Abia peste o lună de când, în amurguri pline de cântecul pasărilor, neînfrânata putere a dragostei aduce sitarul înaintea țevalor din care pândește moartea, același instinct birue și apucăturile de schivnic ale cocoșului de pădure și-l pornește spre locurile obișnuite de bătaie, unde, dela jumătatea lui Aprilie încolo, vânătorul se duce să-l caute.

Din ordinul galinaceelor (galliformes), familia găinilor propriu zise (gallidae), despartământul găinilor de pădure (tetraoninae), cocoșul de munte, de pădure, Corcova (Tetrao urogallus), Coq de bruyère, Auerhahn, are pentru un profan înfățișarea și culoarea curcanului comun, cel puțin la prima vedere, lucru pe care l-am întâles din observațiunile făcute de sătenii printre care treceam cu cocoșii acătuți de oblâncul șelii și care, abia după ce vedea gâtul îmbrăcat, picioarele încălțate și ciocul coroiaț al pasării, se pronunțau — de astă dată definitiv — pentru «vultur».

Și are, în adevăr, cocoșul de munte ceva neobișnuit, ceva anahronic în tot aspectul lui, ceva ce-l aseamănă cu strămoșul neamului păsăresc, acel arheopterix, ceeace a făcut pe unii ornitologi să susțină că au în fața lor o specie al cărei tip e fixat din vremuri străvechi în forma lui actuală.

Descriș în linii generale cocoșul de munte, ca coloare dominantă este negricios, gâtul având ape cenușii și spiniarea pudrată cu cenușiu și puțin ruginiu închis, pieptul este de un verde metalic lucitor, burta pestriță, coada, formată din 18—20 pene, neagră străpînată cu puțin alb pe mijlocul, iar aripile, din care pana a 4-a e cea mai lungă, de un castaniu închis, saturat, având pe subsuori o pată albă, vizibilă de departe când stă în brad.

Ciocul puternic, adus ca la răpitoare, e de coloarea cornului, irisul castaniu, ochiul, a cărui privire e totdeauna bănuitoare și neîmblânzită, este înconjurat de un cearcănu roșu carmin, ca la fazan, picioarele scurte și vânjoase sunt încălțate până la degete, care la rândul lor prezintă de fiecare parte niște tulee bătoase în formă de pieptene, înlesnindu-i mersul pe zăpadă, prin aceea că împiedică piciorul să se afunde. Lungimea cocoșului este de 90—110 cm., lățimea, cu aripile întinse, de 120—140 cm., și are o greutate de $3\frac{1}{2}$ —6 kg., din cei uciși de mine însă, nici unul nu treceă de 5 kg.

Găina, puțin mai mare ca o găină de casă, este de coloarea sitarului, dar cu mai mult galben, alb și negru.

Cocoșul de munte este răspândit aproape peste tot locul în pădurile noastre de brad din lanțul Carpaților, lipsind însă din massivele izolate ca spre pildă Cozia, fără să mă pot pronunța asupra massivului Bihor, din Ardeal.

In țara noastră nu se coboară sub 1500 m. altitudine, ridicându-se până la limita vegetației păduroase.

In șesurile Rusiei și în câteva regiuni din apusul Europei mai populează încă pădurile de câmp, marcând pe de-a-rândul o preferință pentru reșinoase.

Ca specie proprie numai vechiului continent, se găsește dela Pirinei până în peninsula Camciatca.

Nu prea numeros, dar nici prea rar, acest nobil vânător este totuș de departe de a fi la noi atât de abundant ca în țările nordice, în special în pădurile virgine ale Siberiei, după cum reiese din povestirea unui vânător rus din Tomsc, din care reproduc numai rezultatul: El și un cătăran al său au împușcat în același loc de cu seară patru cocoși, a doua zi dimineață 20 bucăți și în dimineață următoare încă 7 bucăți, după care, plăcându-se nu au mai tras. Tot timpul cătăranul a durat canonada ceilași cocoși nici nu se sinchiseau, ceva mai mult: Când unul lovit cădea jos, bătând zăpada cu aripile, altul se repezea la el, ciugindu-l în cap. Unde te uitai numai cocoși, sburând din pom în pom sau târnuindu-se între dânsii și printre ei, alergând de colo, colo, găinile.

Cocoșul de munte este un anachoret: Cu excepția epochei de bătaie el își duce viața singur, hrănindu-se cu mugurii arborilor, cu ierburi și frunză de brad (cetină), semințe și fructele arbuștilor, agrementând acest regim vegetarian cu insecte și viermuși, cărora le adaugă pentru o mai bună digestie, pe tricele. Aceste pietricele se găsesc în orice stomac de cocoș și căștigă prin îndelungă frecare între ele o netezime și un luciu, care a făcut să se nască la vânătorii din Alpi legenda că cocoșul alege anume pietre rare spre a le înghiți.

In timpul bătăii cocoșul nu se mai îngrijește de altă hrană, ci mănâncă numai cetină, după cum am constatat însu-mi, deschizând stomacurile cocoșilor uciși în această perioadă.

Aproape tot timpul zilei cocoșul și găina și-l petrec pe jos, pe isvoare, prin desăruri, peante bătute de soare, preferând locuri umede, acoperite cu mușchi, iar seara se urcă în brad, aleg o cracă orizontală cam la mijlocul copacului, adese ori același brad și dorm peste noapte.

Brazii ce servesc de culcuș cocoșului se cunosc după grămezile de excremente ce se adună sub ei, murdarind și crăcile de jos.

Urma pe care o lasă cocoșul pe zăpadă, reproduce cele trei degete dinainte și vârful degetului dinapoi și pașii

lașă o dâră continuă, cum o lașă și cocoșul domestic, în felul căruia păšește și cel de munte.

Urma găinii este la fel, dar mai mică.

Urma cocoșului de munte nu poate fi confundată cu a altei pasări, căci acolo unde trăește el, nu mai sunt pasări de talia lui, încât și un neofit, mergând primăvara pentru întâia oară la cocoși, va ști de îndată dacă a nimerit ținutul lor, mai ales dacă va găsi și mormanele de găneț pe sub brazi. Acestea sunt formate din bucăți cilindrice de excrețiuni, lungi aproape cât un deget și poate ceva mai subțiri, de coloare brună-verde sau chiar negre când sunt mai proaspete și provin din hrană mai mult animală, iar rupte, prezintă încă structura cetinei presărată cu carapace nedigerate de insecte. În timpul bătăii mai ales, cocoșul excretează și sub formă semilichidă o dejectione galbenă, care pe urmă se închide luând aspectul luciu al smoalei, pântru vânător o bună indicație al locului de bătaie.

Glasul cocoșului de munte pe care voiu căută să-l descriu la capitolul bătăii, este aşă de slab, atât de nemuzical și vizor, încât te miri că o pasare aşă de falnică produce sunete atât de bicisnice.

Nu are asemănare cu glasul nici unei alte pasări, mai puțin decât cu oricare cu al cocoșului de casă, la care poate mulți se vor gândi și cine nu l-a auzit nu-și poate face o idee de cântecul lui, nici din descrierea cea mai amănunțită.

Dar tocmai pentru că nu are asemănare cu acela al altelor pasări, cântecul lui poate fi recunoscut după indicațiunile unui cunoșător sau dintr'un manual de vânătoare, aşă cum am făcut și eu la primul meu cocoș, pe care l-am împușcat, ca să zic aşă, cu cartea în mână, căci mă dușesem singur, întrucât căluza de care eram întovărășit pe lângă că nu era vânător, dar rămăsesem și la stână.

Găina are o cotcodăceală răgușită, mai groasă ca a găinei de curte, care se poate reproduce prin silabele «bac, bac».

Cocoșul de munte este o pasare greoaie, umblă bine pe picioare, dar e departe de a avea agilitatea altor pasări care aleargă mult pe jos, a potârnichii spre pildă; când pleacă în sbor face sgomot mare, dar după ce și-a luat vânt sboară și destul de iute și fără a mai face sgomot, deoarece după câteva bătăi repezi de aripă — nu rare ca la dropie —, plutește o bună bucată, fără a mai da din aripi.

Încă de pe la sfârșitul lui Martie sau începutul lui Aprilie, după cum vremea e mai înaintată sau mai întârziată, cocoșii încep să frecuenteze locurile lor de bătaie, după cum o mărturisesc urmele și excrementele proaspete ce lasă acolo.

Aceste locuri, unele și aceleași an de an, dacă bine înțeles nu intervin schimbări în massiv ca tăieri, incendii, iude (distrugeri prin vijelie), se găsesc pe o muchie împădurită a muntelui, sau la marginea pădurii, imediat sub gol sau, în fine, într'o coastă cu expoziție de răsărit, aşă ca să primească primele raze ale soarelui, niciodată la poale, ci totdeauna spre vârful sau pe creasta muntelui, având brazi bătrâni pe teren, printre care și din cei uscați, preferați de cocoși.

Când cocoșul intră în bătaie, frunza fagului nu a dat

încă în regiunea lui și odată codrul îンverzit, bătaia se sfărșește: «Frunza fagului de-a dat, bătaia cocoșului a încetat».

Ea durează, peste tot, vreo lună, câteodată și mai mult, dacă blândețea anotimpului a îngăduit un început mai timpuriu.

Toiu ei este în cele trei săptămâni, care au pe vechiul Sf. Gheorghe la mijloc, adică de regulă între 20 Aprilie și 10 Maiu stil nou.

Puțini sunt cântăreții pădurii al căror glas se aude primăvara mai înainte de acela al cocoșului de munte; poate numai sturzul și mierla de munte să fie mai vrednici, căci cântecul cucului abia mai târziu le răspunde de jos, din izvor.

E ceasul trei din noapte, când vânătorul trezit din somn de grija de a nu pierde bătaia din dimineața aceasta, a ieșit înaintea ușii, frecându-și ochii iritați de fumul iute al stâniilor în care a dormit.

Aerul nopții, e rece, căci zăpada e luată numai pe fețe, cerul e senin și luna, în zenit, luminează muntele ca ziua, înlesind marșul vânătorului, care pornește spre locul de bătaie.

Brazii care mărginesc golul muntelui devin tot mai deși și nu mai calci decât pe zăpadă înghețată, care, când te ține, când se rupe sub greutatea pasului, ceeace alături de dormitul în stână sunt cele două lucruri plăcitoase ale vânătoarei de cocoși.

Vânătorul se oprește din când în când ca să asculte. Odată i s'a părut că a auzit clămpănitul cocoșului. Dar nu, au fost două ramuri pe care vântul le-a ciocnit una de alta, sau poate a fost numai o pulsăție mai vie a săngelui în tâmpale, pe care urechea a perceput-o ca un sgomot din afară.

Iarăși vânătorul se oprește, își șterge fruntea de sudore și, tăinându-și răsuflarea, ascultă din nou.

Pvst! Prin freamățul vârfurilor de brad se aude un sitar care trece muchia dintr-un izvor într'altul, o mierlă își drege glasul, dar în aceeaș clipă se deslușește fără tărie, dar distinct: «clap» sau «plöp» și iarăș «plöp», apoi bisilab «pelöp, pelöp», par că ar lovi cineva două bețe uscate și cojite, unul de altul.

Clămpănitul se înțește, repetându-se din ce în ce mai des până dă într'un tril scurt, terminat la rândul lui printr'un singur cloncanit gutural, apoi începe o săsâială «ssssssss», ca și cum cineva ar da un cuțit la o tocilă, ale cărei anfractuozități împrimă sunetului smucituri inegale.

E cântecul cocoșului de munte, dacă aşă ceva se poate numi cântec!

Pentru vânător însă este mai mult decât cântec: e muzica sferelor cerești.

Cocoșul trebuie să fie într'un brad la vreo 250 pași. Deocamdată nu e nevoie de nici o precauție spre a-l apropiă, deși zăpada trosnește sub picioare, dar pe măsură ce înaintează, vânătorul nu mai păšește decât când cocoșul cântă și anume, când zice strofa finală a ariei sale, în timpul săsâialului, căci atunci el nu vede și nu aude.

Pe această particularitate se bazează vânătoarea lui în vremea bătăii.

Asupra cauzei surdității cocoșului în timpul săsâitului s'au emis mai multe păreri.

Prima și cea mai veche este aceea care atribue surditatea, influenței paroxismului amoros în care se găsește cocoșul în acel moment, deci îi găsește o cauză pur psihologică; altă părere este aceea care dă o explicație mecanică acestui fenomen, unită și cu o modificare fiziologică a unei membrane din canalul auditiv.

Se pretinde anume că o prelungire a mandibulei obțină canalul auditiv atunci când cocoșul cască ciocul, iar pe de altă parte săsâitul produs de cocoș, determină presiunea aerului asupra vaselor capilare ale capului, astfel că membrana amintită se umflă prin năvălirea săngelui în ea și mai închide și ea încă odată canalul auditiv.

In timpul din urmă s'a contestat și această explicație și ne vom mulțumi să facem parte și uneia și celeilalte păreri pentru înțelegerea fenomenului, nefiind posibil a intră în amănuntele experiențelor ce s'au făcut și de către unii și de către ceilalți pentru învedererea opinioanelor lor.

Pe măsură ce orizontul se luminează dinspre răsărit, cocoșul își repetă tot mai des aria sa și vânătorul care s'a folosit de aceasta, făcând câte 2-3 pași de fiecare dată, s'a apropiat la bătaia puștii de cântărețul nostru.

Nu s'a făcut încă destul de lumină pentru a putea trage și, din întâmplare, cocoșul nici nu și-a ales un brad uscat în care poate fi mai lesne văzut; în bradul verde, pe o cracă de a căruia șade el, aproape de vârf, mai mult îl bănuiești, decât îl vezi și nu odată se întâmplă că, deși ești sigur de pomul în care stă, nu-l poți vedea și când încerci să-l ocolești, te simte și pleacă, lăsându-te cu buzele umflate.

De astă dată vânătorul are noroc; a descoperit cocoșul și-i poate observă ținuta: în poziția normală a unei pasări care șade în pom, cât ține clămpănitul, deodată întinde gâtul vertical în sus, ceeace face să nu mai vadă ce se petrece pe jos, lasă aripile puțin în jos și resfirându-și coada că drumul aceluia săsâit, care pare a-l costă sfotări neobișnuite.

In acest moment vânătorul apasă pe trăgaci, căci el știe că un foc greșit nici nu este luat în seamă de cocoș când cade în această parte a cântecului său și-și păstrează astfel prilejul, de a mai trage un al doilea foc.

Rar i se va întâmplă acest lucru, căci tirul asupra cocoșului nu este greu, când tragi cu alice.

Am ucis cocoși începând cu alica de sitar (în cap, când e aproape), și am mers până la $5\frac{1}{2}$ mm; cele mai potrivite sunt însă $4-4\frac{1}{2}$ mm. Tirul cu glonț e mai neșigur, reclamă o armă specială de calibră mic și nu se poate face decât când se luminează bine, ca să poți distinge clar și cocoșul și cătarea.

Din primul foc cocoșul, lovit mortal, cade cu sgomot prin crăcile bradului, la pământ, mai bate de câteva ori din aripi și, colorând zăpada cu săngele care se scurge din el, își dă sfârșitul.

Plin de bucurie și cu un sentiment de mândrie, vânătorul se duce și ridică de sub brad măreața sa pradă.

Ceasul nu e nici $4\frac{1}{2}$ și vânătoarea s'a sfârșit, dacă nu se urmărește alt cocoș, căci pe o întindere de 3-4 po-

goane sau mai mult, cât ține locul, se mai găsesc de obicei încă 4-5 bucăți, răspândiți la câteva sute de pași sau și mai puțin unul de altul.

Aceasta este vânătoarea cocoșului de munte, dimineața în epoca bătăii.

Câteodată reușești să-l ucizi și seara, atunci când ei se adună, venind în sbor sau pe jos, la locul de bătaie, unde se instalează de cu seara.

Pândindu-l aci, dacă el începe să cânte, poate fi apropiat ca și dimineața, dacă nu cântă, aşă cum se întâmplă adeseori, iezi seama unde s'a așezat, pentru a veni la el a doua zi dimineața.

In țările în care abundă cocoșii, ei se mai vânează cu niște câini care, găsindu-i și su și pomi și-i latră, până ce vine vânătorul, care se apropie, profitând de împrejurarea că întreaga atenție a cocoșului e absorbită de câine.

La bătăile de urși sau mistreți se întâmplă iarăș să vie căte un cocoș în bătaie, dar probabil că nimeni nu-și va compromite sansa de a trage într'un urs sau porc, pentru un cocoș, căci, în definitiv un vânător nu are preț decât după modul cum l-a vânător și, în ceeace mă privește, un cocoș ucis altfel decât primăvara, în bătaia lui, nu contează.

Găina nu se vânează, căci deși toamna vânătorul ei este liber, legile nescrise ale vânătorului corect, le crătu în orice timp. Dacă bătaia nu este turburată prin prezența vânătorului, cocoșii coboară din brazi, după ce soarele a răsărit și încep să calce găinile care, între timp, s'au adunat și ele pe jos.

Cocoșul de munte este poligam, cearta pentru haremul său dând loc adeseori la lupte între el și vreun potrivnic, din care curge fulgi și sănge, fără alte urmări, căci adversarul mai slab va da de cele mai multe ori bir cu fugiții, înainte de a fi răpus cu totul.

Găinele, odată fecundate, își caută loc de cuib, nu totdeauna destul de ferit și ouă, cele tinere 6-8, cele bătrâne 10-12 sau chiar mai multe ouă, de mărimea unui ou mijlociu de găină, bont în vârf și pestriț, cam ca oul de curcă.

Cuibul e jos, pe pământ.

După 4 săptămâni de clocire ies puii, care părăsesc cuibul îndată ce s'a uscat puful de pe ei, conduși și îngrijiti de mama lor, căci cocoșul nu ia parte nici la clocit, nici la creșterea puilor. Aceștia se hrănesc la început cu ouă de furnică, insecte și ierburi fragede, până ce, mărinduse, adoptă și ei hrana adulților.

Găina îi ferește pe căt poate de toate primejdii și dacă întâmplător vre-un dușman dă peste ei, ea îl înșeala prefăcându-se slută și bolnavă și aleargă împlecindu-se pe dinaintea lui, astfel că vulpea sau câinele, sperând într-o pradă usoară se ia după ea, care îl depărtează de locul unde puii s'au ascuns prin burueni. Când îi crede în siguranță, deodată își ia sborul și se întoarce peste cătva timp la puii ei.

Am fost și eu odată martor la o astfel de scenă mișcătoare: În munțele S. din Vâlcea mă preumblam prin pădure cu proprietarul turmei ce păsună acolo. Deodată îmi arată o găină, care, târându-și aripile alergă la cătiva pași în fața noastră, amenințând la fiecare pas să se răstoarne, vătându-se «go, go, go». Eu care știam din cetite

această prefăcătorie, am lăsat corcova și am început să căută prin jnepii, din care se auzea un piuit. Spre bucuria mea găsii un pui ghemuit lângă o rădăcină, nu mai mare de 5—6 zile. Semăna perfect cu un pui de curcă, tot aşa la coloare, cu ochii mari și gâtul lung. L-am pus la loc, fără să mai căută pe ceilalți și ne-am depărtat sub ochii corcovei, care cotcodăceă îngrijorată dintr'un brad. Voi spune cu această ocazie că puii luati spre a fi crescuți acasă sau chiar cei ieșiți de sub cloști din ouă găsite în pădure, nu trăesc nici odată, astfel că este cel mai mare păcat a luă ouăle din cuiburi sau a duce pui acasă.

Indivizii adulți, prinși cu lațul sau căzuți în captivitate prin alt accident, se deprind cu privațunea libertății și cu hrana, dar nu durează nici ei toți.

Puii stau cu mama lor până toamna târziu, când se separă pe sexe. Cocoșii mai umblă și după aceea în cârduri și chiar în toamna trecută mi s'a raportat de un cârd de 12 cocoși, văzuți în golul muntelui C. din Jud. Argeș.

Dușmanii cocoșului de munte, deși numerosi, nu prea fac victime multe, cel puțin printre cei adulți, căci rareori vulpea, jderul sau uliul de găini vor isbuti să însele vilența lui; în schimb găina, care clocește cu un rar devotament — cunosc un caz, când un brad la care tăiau lucrătorii era să strivească o cloșcă, care a fugit abia în ultimul moment — este expusă tocmai din această cauză să fie surprinsă de vulpi, jderi, câini, porci mistreți și domestici, etc., care primejdiesc și puii atâtă vreme că nu sunt sburători și nu pot dormi noaptea în brad.

Cel mai mare dușman al acestui vânător însă, este și rămâne omul, și anume ciobanul cu câinii săi.

Mi-a spus un cioban că într'o vară înainte de războiu fiind cu oile în muntele C. din Jud. Argeș a trăit numai cu corcove și cu ouă de ale lor.

Oile, cei mai buni bătăiași ce se pot închipui, împânzind toată pădurea, descoperă orice cuib. Corcova, alungată de ele sau de câini zboară într'un copac din imediata vecinătate a cuibului. Zaharică, care știe bine obiceiurile

găinii, îi caută cuibul și dacă se mulțumește numai cu ouăle, le ia și pleacă, dacă nu are pușcă la el să tragă și în găină.

Vrea să prindă și găina, atunci lasă ouăle în cuib și pleacă spre a reveni după câteva ore. Găina s'a reîntors la cuib și clocește par că e bătută cu ținte. Zaharică aruncă minteanul sau zeghea peste ea și rareori a dat greș.

Tot el mai are câini care s'au învățat să latre la găinile ce le stârnesc de jos și în care se poate trage astfel de comod cu pușca.

Din fericire multe găini clocesc și își cresc puii prin jnepii (*inuperus vulgaris*) deși și țepoși unde nu intră oile și câinii și asigură stocul necesar de indivizi pentru menținerea speții, altcum ne-am vedea curând fără acest frumos vânător.

Remediu acestei stări de lucruri nu-l văd decât în premii acordate ciobanilor și lucrătorilor de pădure pentru orice cuib găsit și din care ies puii, dându-l astfel în grija lor. Mai trebuesc distruse nu numai răpitoarele care vatămă direct, ci și pe acelea care amenință vitele, autoriză pe ciobani să ție nenumărați câini la stâne și arme de foc.

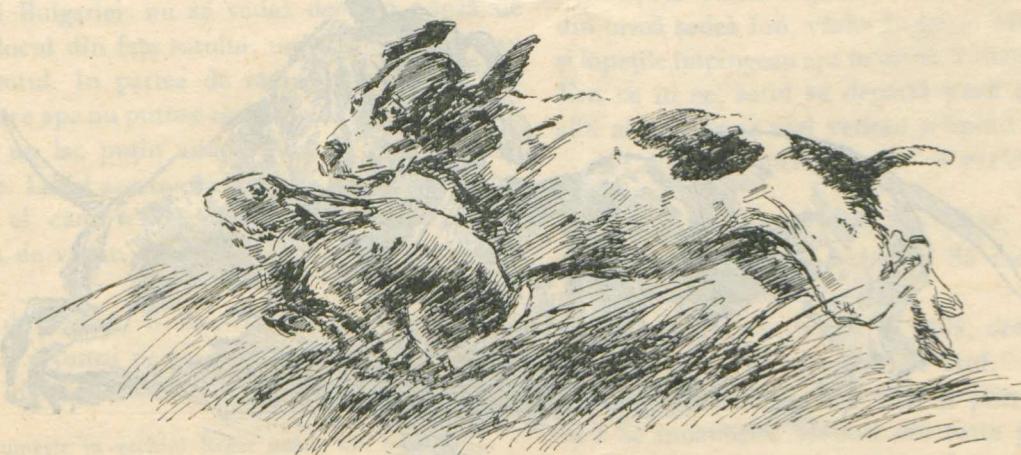
In fine paznicii privați, bine instruiți și continuu în patrulare pe teritoriul respectiv, vor exercita un control de fiecare ceas și vor fi o amenințare perpetuă pentru răifăcători de orice categorie.

Cocoșul de munte nu suferă de boale și în afară de păduchi, din care are berechet, nu se poate plângă de nimic, căci trece iernile cele mai grele, fără a se resimți.

Nu cere nici hrănire artificială, cel mult dacă s'ar putea favoriza îmmulțirea arbustilor ale căror fructe și muguri îi servesc de hrană.

In afară de trofeul pe care îl reprezintă, folosul ce tragem din cocoșul de munte consistă în carnea sa. Cu un gust pronunțat de răsină, când e proaspătă, ea devine comestibilă dacă o jupuim de piele și o ținem câteva zile la marinadă, mai ales când provine dela un cocoș Tânăr.

Fie-ne dat să putem păstra încă mulți ani această podobă a pădurilor noastre de munte!

O PRIME JDIE

de Dr. Aurel Munteanu de Fizeș
fost Inspector de Vânat

RIN interpretarea greșită a art. 33 din legea vânătorului toate terenurile de vânătoare au devenit prada copoilor răsleți, deci trebuie luate măsuri urgente.

Acest art. în alin. i dispune: «Afară de cei îndreptăți la vânat, nimeni nu poate lăsa cainii pe teritoriul de vânat».

Interpretarea corectă ar fi însă:

a) Dacă într-o parte a terenului este oprită vânătoarea cu copoi și cel îndreptățit devine neîndreptățit pe durata opririi; deci copoii nici răsleți, nici alături de stăpânul lor n'au ce căută în acel teritoriu; îndreptățirea este suspendată, deci nu mai există nici îndreptățit;

b) Ca cineva să poată lăsa copoii în careva teritoriu, trebuie să fie și acel «cineva» de față; dacă însă copoii sunt fără stăpân pe teren, atunci nu sunt lăsați, ci sunt răsleți, și ca atari se pot nimici; pentru și în alin. 4, numai prepelicarul și limierul sunt excepționați ca favorizați, cari nu se pot nimici, ci numai prinde; nu se bucură de această excepție și copoii răsleți.

Însă în alin. 3 a aceluiași art. se dispune: «Se mai poate nimici cainii, pisicele, ogarii fără stăpân, găsiți pe teritoriul de vânat»; aci se impun întrebările că ce rost are cuvântul «mai»? Pentru ce sunt amintiți numai ogarii, când dispoziția se referă în general la «caini», poate ogarul nu e caine? și dacă sunt amintiți ogarii, pentru ce nu sunt amintiți și copoii ce umblă fără stăpân?

Zăpăceașa acestui text este numai aparentă. Cuvântul «mai» completează textul, spunând, că afară de cainii — copoii — celor neîndreptățiti se mai nimicesc, etc.

Pe lângă ogari, nu s'au mai amintit în text și copoii, fiind ei deja cuprinși în înțelesul cuvântului «caini».

Dar alin. 4 a art. 33, exclude orice îndoelă în intențunea legii, spunând clar, că numai prepelicarul și

limierul sunt excepționați de a putea fi nimiciți, deci copoii răsleți nu sunt excepționați, ci se pot nimici.

Este o mare greșală excepționarea prepelicarilor și a limierilor răsleți, deoarece acești caini dacă vagabondesc fără stăpân, distrug tot astă de oribil puii vânătorului util ca și copoii. Dacă sunt răsleți, nu merită să fie excepționați. Cainile vagabond, fie el de orice soiu, este un bandit, care mai cu seamă în timpul puiatului face pagube enorme.

Deci legea vânătorului trebuie îndreptată prinț'o ordonanță, astfel, ca acest vandalism să înceteze cu desăvârșire.

Firește, nici copoii nu se pot nimici, dacă sunt cu stăpânul lor pe teritoriu, ci acestora se aplică pedeapsa prescrisă în art. 83 a legii vânătorului.

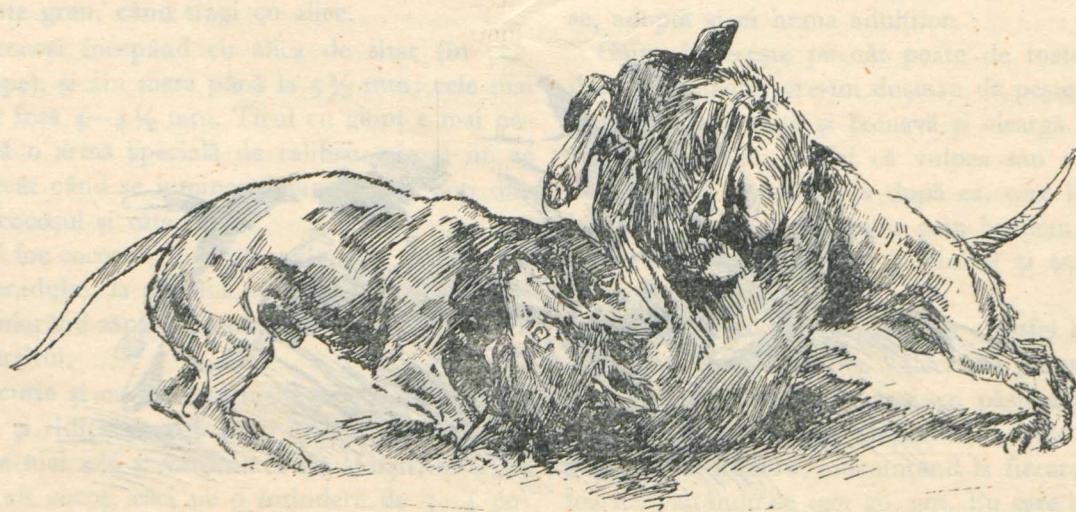
Salvarea vânătorului util depinde dela emanarea urgentă a ordonanței lămuritoare îndreptându-se textul art. 33 astă, cum s'a făcut și privitor la pagubele cauzate de mistreți.

Urgența este motivată de faptul, că o judecătorie (Geoagiu) a pedepsit pe un paznic public, pentru că a împușcat doi copoi răsleți, cari zilnic vagabondau fără stăpân pe teritoriul de vânat, unde vânătoarea cu copoi era oprită. Tribunalul Deva a confirmat sentința judecătoriei. Acum se așteaptă sentința Casătiei.

Sentințele condamnatoare susțin, că stăpânul copoilor a fost îndreptățit a vânătorul membru al Societății Vânătorilor, care arendase dreptul de vânat al comunei Rapolt; nu s'a luat în considerare că îndreptățirea era suspendată fiind vorba de teritoriu oprit și că copoii vagabondau fără stăpân, deci nu lăsați de el să gonească.

Dacă judecătoriile vor proceda astfel, nimeni nu va mai cutesă să nimicească copoii răsleți, iar urmările vor fi: dezastrul vânătorului util.

Cer deci și de astădată, ceeace am cerut deatâta ori și ca inspector administrativ: Ordonața lămuritoare, ca să nu se mai poată distrugă vânătorul util, în baza legii greșit aplicate.

IN BALTA

ESI era pe la începutul toamnei, totuși, după căldura care era în acea zi, te credeai în toiul verii.

Pe drumul ce venia din țarină, doi oameni mergeau spre casă vorbind de treburile lor gospodărești. Din când în când, cel mai în vîrstă, Vasile Cojocaru, se opriă în loc, arătă cu mâna spre miazăzi, vrând să lămurească mai bine pe tovarășul său.

— Vrei să mergi cu mine, spre seară la răte, ca să vezi mai bine frumusețile naturii, zise Vasile Cojocaru, tot n'am eu pe cine luă cu barca, căci băiatul mi-e dus cu caii la iarbă.

— Bine, nene Vasile, fiindcă mă uimești cu povestirile dumitale despre vânătoare, am să merg și eu odată cu dumneata. Drept îți spun, până acum aveam altă idee despre vânătoare: o socotiam o patimă rea, deoarece vedeam pe vecinul meu venind dela vânătoare de multe ori fără nici un vânat, în schimb — mort de oboseală.

La aceste cuvinte, Vasile Cojocaru începă să râdă:

— Se întâmplă, măi Ioane, câteodată să n'ai noroc și atunci o pătești: umbli toată ziua fără să încurci ceva. Dar sunt și zile când îți merge bine. Mi-aduc aminte de iarna trecută! Intr'o zi numai că am ieșit din sat și repede am dat peste urecheat. În ziua aceea am împușcat cinci iepuri și poate că mai împușcam, dar n'aveam cum să-i aduc acasă. După aceste cuvinte, Vasile Cojocaru tăcău. În minte îi veni vorba tatălui său: «nu există om mai mincinos decât vânătorul». Astfel vorbind, ei se apropiară de sat. La despărțire se întăleseră ca, mai pe seară, să vină Ion pe la Vasile și amândoi să plece la răte.

Satul din care erau acei oameni, era așezat pe dealul din fața băltii, care sta în legătură cu Dunărea prin două gârle: una la deal și alta la vale. Se întâmplă că vara aceea să vie Dunărea și toată lunca să fie acoperită de apă. Până în malul Bulgariei nu se vedea decât o pânză de apă, afară de locul din fața satului, unde sălciiile nu erau acoperite cu totul. În partea de răsărit a băltii, se află un grind¹⁾ în care apa nu putuse răsbate. În mijlocul acestui grind, se află un lac puțin adânc, plin de stuf, în care mișunau rătele. Lacul acesta era știut de Vasile Cojocaru, căci aici venia el când n'avea treabă și numai aici putea el să se sature de vânat. Peste câțiva timp îi sosi și tovarășul.

— E prea de vreme, îi zise Vasile Cojocaru, acum nu facem nimic. Numai pe seară puteam face ceva, acum sunt ascunse în stuf.

¹⁾ Grind se numește în vechiul Regat insula din baltă.

(N. R.)

— Să mergem d'acuma, răspunse Ion, și dacă e de vreme, dăm și prin stuful din dreptul comunei unde avem să găsim destule. Mi-a spus cunnatu Stan, că s'a încrucit văzând multimea de răte ce este acolo.

— Dăm și p'acolo, dar sunt sigur că n'o să ne putem apropiă de ele. Le știu eu tipicu!

Intră în casă. Repede, Vasile Cojocaru scoase de sub pat o cutie de lemn, în care ținea «medicamentele», cum le zicea el, pentru pușcă. Scoase întâi vreo douăzeci de tuburi de calibrul 16, apoi o cutiuță cu pulbere și începă să le încarcă. Ion rămase uimit, văzând cu câtă dibacie știă Vasile Cojocaru să facă cartușele.

— Mi-ajung douăzeci. Măcar să dăm noi peste atâtea răte. Cu aceeaș dibacie cu care umplusește cartușele, el așeză restul la loc și vârî cutia iarăș sub pat. Luă cartușiera, se încinse cu ea, apoi se îndreptă spre pușcă, care sta atârnată de un cuiu după ușă. Cu o cărpă curată și cu puțin gaz, o făcă de ziceai că e nouă! Mulțumit, Vasile Cojocaru privi către tovarăș:

— Gata, măi Ioane!

— Să mergem, răspunse Ion, care nu putea să înteleagă, de ce Vasile Cojocaru îngrijijă atât de mult de o pușcă. Când ieșiră din casă și se îndreptară spre băltă, Vasile Cojocaru se uită spre soare și zise cam îngânurat:

— Tia-m spus eu că e prea de vreme!

— De ce e prea de vreme, nene Vasile? O să umblăm peste tot, căci avem timp, și poate că împușcăm mai multe.

Nu e nevoie să umbli mult. E destul să fii la timp la locul unde vin ele, și ai să vezi câte îți cad în mână. Astfel vorbind ei ajunseră la malul băltii. Aci, era legată o barcă care nu putea ține decât patru oameni și în ea se aflau două lopeți pentru vâslit. Tăcuți, ei se aruncă în barcă. Ion trecă la lopeți; se așeză bine și se pregăti să pornească. Vasile Cojocaru înfipse un ciomag în mal, împinse și luntrea porni clătinându-se într'o parte și'n alta. Întâi încet, lin, mai pe urmă repede, luntrea alunecă ca un fulg pe luciul apei. La capătul dinainte al luntrei, sta Vasile Cojocaru făcându-și o țigără. În partea din urmă ședea Ion, vâslind vârtos. Mușchii i se incordau și lopețile împingeau apa în urmă. Luntrea fugă nebună... Din ce în ce, satul se depărta până când numai pereții albi ai caselor se mai vedea sclipind în depărtare.

— Las-o mai încet, Ioane, că par că vrea să mănânce nori!

— Nici nu știi ce mult îmi place, nene Vasile, acum când barca fuge aşă, nebună! Să mergem mai repede, că s'aud măcaniturile rătelor.

Vasile Cojocaru începă să râdă, deschise pușca și vârî două cartușe. Se apropiau de stuf.

— Ei, ce zici, să dăm nițel și prin stuf? întrebă Ion, care se înnașuise vâslind din toate puterile.

— Să dăm, fiindcă e prea de vreme, și la urmă să

mergem în grind. Luntrea se îndreptă spre stuf. Un stârc alb trecu pe deasupra lor, legănându-se pe aripile albe ca omătul. Un altul se luă după el, scoase un tipăt și amândoi se pierdură în spre răsărit. Cu cât se apropiau mai mult, cu atât se deslușiă mai bine zgomotul făcut în stuf. Se vedea și rațele: erau numai niște puncte negre pe suprafața apei, mergeau în linie dreaptă și, văzând că barca se apropie, se grăbiră să intre în stuf. Peste puțin timp, ele nu se mai văzură. Și sgomotul, par că se mai domolise. Un alt stârc se ridică în sus din lumișul păpurișului, se plesni cu pântecele de apă după un pește, iarăși se înălță apoi se înfundă în păpuriș.

După îndemnul lui Vasile, barca mergea încet. În sfârșit, intrau în stuf. Apa era limpede și i-se vedea fundul acoperit cu ierburi încâlcite. O trestie fu apucată de luntre, se făcu un fâșait, și, scăpată de sub luntre, se ridică în sus. Cei doi tovarăși tăceau. Vasile ridicase cocoașele puștei și aștepta momentul când trebuia să arunce la ochi. Ion deabia mai răsuflă, își uitase de barcă încât ea se opri. O opinieală puternică și luntrea porni repede. Vasile se uită spre tovarăș par că voi să-i spună ceva, apoi se întoarse repede înainte. Voi să-i spună că prea a repezit luntrea, dar n'avusese timp că luntrea ieșise în lumiș. Rațele buimăcite începură să măcăne, unele se lăsară la fundul apei, iar altele porniră în zbor pe luciul apei, făcând un sgomot asurzitor. Se însiraseră una după alta și în fuga disperată a lor, băteau apa cu aripile ridicând stropi de apă încât nu se puteau desluși din învălmășeala stropilor. Ion rămăsese buimăcit cu mâna pe lopeți. Vasile Cojocaru se uită lung după cărdul de rațe, care se depărtase pierzându-se în stuf. În dreapta lor se văzu capul unei rațe, care voi să iasă afară.

— Uite rața, izbucnă Ion. În același moment, însă, rața pieri.

— Unde?

— Nu mai e!

Amândoi începură să rădă. Se făcuse acum în păpuriș o tacere de cimitir. Rare se mai auzia vreun sgomot făcut de peștii apei. Vasile Cojocaru făcu semn tovarășului și luntrea porni încet de tot. Ion văslia cu băgare de seamă, de frică să nu mai pătească ca înainte. La sigur, atunci împușcau ceva, dar ei au intrat prea repede în lumișul stufului, aşă că n'au putut face nimic. Totuși, la capătul lumișului se zăriră vreo câteva rațe.

— Intoarce barca, Ioane, să luăm pe partea cealaltă, că dăm peste ele.

— Dau repede, sau încet?

— Încet, răspunse Vasile, așezându-se mai bine în capătul luntrei. Peste puțin timp, se apropiu de locul unde se văzuseră rațele. Vasile începu să se aplece în dreapta și în stânga, în timp ce Ion îndreptă barca spre lumiș. Deodată, Vasile Cojocaru aruncă pușca la ochi. Inima lui Ion începu să bată. Voi să se aplece, dar n'apucă să facă o mișcare și pușca trăznii... Detunătura răsună până departe, în fundul băltii.

— Dă repede, se auzi glasul lui Vasile. Ion smuci din lopeți și se îndreptă spre locul unde trăsesese. Indată dădură peste rață lovită, care sta întinsă pe suprafața apei.

— Ia-o, șopti Vasile încărcând pușca.

Ion întinse mâna și luă vânatul din apă. Se uită puțin la penele raței și începu din nou să vâslească. Dădură un ocol lumișului fără să mai găsească vreuo rată: par că intraseră în pământ. Se făcuse o liniște de credeai că n'a existat nici o ființă prin aceste locuri. Vasile Cojocaru, lăsând cocoașele, se apropie de tovarăș:

— Acum, nu mai facem nimic... S'au ascuns toate în stuf.

— Ne-ajunge una, răspunse Ion, nu vezi ce grasă e! Vasile Cojocaru zâmbi și așeză rața în geantă.

— Acum, să te văd ce poți, Ioane, că mai avem până la grind.

Ion nu răspunse și începu îndată să vâslească cu putere. Barca aluneca iute, lăsând în urmă o dungă de apă. Din ce în ce fugia mai tare, până când ajunseră la malul grindului. Se dădură jos, apucără luntrea dela amândouă capetele și astfel o trecură peste malul grindului. Încet apoi, o așeză pe lacul grindului și se îndreptă spre mijlocul lacului. Aici stuful era mai des, mai înalt și întrețăiat de mai multe lumișuri. Ajunseră la un loc unde erau mai multe buturugi și opriră luntrea. Buturugile pe jumătate vârte în apă, înconjurate cu păpuriș înalt, aşă că luntrea nu se putea vede. Deacolo se vedea, ca printr'o fereastră, întregul lumiș.

— Aici așteptăm până să lăsă soarele... când au să înceapă să vie rațele la joc.

Să alăturară amândoi și începură să răsucească câte o țigară. O desăvârșită liniște cuprinse lacul. În răstimpuri o adiere a vântului făcea să se legene păpurișul care înconjura barca.

— De câte ori vin aici, luă Vasile, deatătea ori mă înfior... când mă gândesc la întâmplarea aceea, când era să-mi pierd viața.

— Ce spui, nene Vasile? Cum să întâmplă? Ia spune!

— E mult d'atunci... Eram numai de vreuo douăzeci și cinci de ani, și îmi plăcea vânătoarea mai mult ca acumă. Vara, veneam ostenit dela munca câmpului și tot plecam seara aici la rațe, și par că nu simteam nici o oboseală. Patunci nu era apă aşă de multă în baltă și deaceea veneam pe jos până aici, la grind. Tot aici venia, dela un timp, și Chiru, tot la rațe, însă el se opriă totdeauna la capătul celălalt al lacului. Lucrul pe care vreau să îl povestesc, să întâmplă tot pe vremea asta, toamna. Și atunci, ca și acumă, plecasem mai de vreme spre lac, cu gândul să fac mai multe rațe. Am plecat vesel d'acasă și am cântat într'una pe drum, până am ajuns la lac. Când să intru în păpuriș, aud o bălăceală în partea cealaltă a păpurișului. Am înțeles că sunt rațele. Am făcut la dreapta și am început să dau trestia la o parte ca să-mi fac drum. Din ce în ce mergeam mai încet, călcând cu băgare de seamă, ca să nu mă simtă rațele. Într'un timp mă oprii: rațele erau cam de departe. O luai iar tiptil până mă apropiai bine de ele. Erau multe, se jucau pe apă iar unele sedea pe o buturugă mică. Ca să le văd pe toate, dădui la o parte trestiile din față și mă găteam să trag.

Aici, Vasile Cojocaru se opri. Fața i se făcu galbenă și își făcu o cruce.

— Mare noroc am avut, începu el.

— Spune mai înainte, zise mirat Ion.

— Cum am scăpat!... După ce m'am așezat bine, am așteptat până patru rațe au venit în linie și... am tras! Deodată auzii un glas la dreapta mea: «Aoleo! Batăm Dumnezeu, ce erăm să fac!» Nici nu m'am uitat să văd dacă am lovit vreo răță și repede m'am îndreptat să văz cine strigase. Cum apa era până la genunchi, am început să dau fuga. Când ajunsei acolo, Chiru era pe o buturugă, se făcuse ca ceara, iar alături era aruncată pușca. Il întrebai: ce e cu tine Chirule? «Vai de mine, ce erăm să fac», răspunse el. Apoi, bâlbâind, Chiru începù: «Eram gata să trag în tine: credeam că ești vreun mistreț. Vedeam cum se mișca stuful și ridicasem pușca la ochi. O clipă... dacă nu trăgeai tu mai înainte în rațe, era să trag eu... Vai de mine! Mă mâncă pușcăria... pe nedrept».

Abia după ce îmi spuse acestea, puteam să înțeleg ce avea să se întâpte, dacă nu trăgeam eu mai înainte. L-am luat binișor și, fără să mă mai duc la rațele împușcate, am plecat spre sat. Până l-am dus acasă, am pătit mult. Se părea că aiurise. Tocmai seara de tot și-a venit în fire...

— Nu cumva, avea necaz pe dumneata?

— Nici un necaz, frate, eram buni prieteni! Când plecam la iepuri pe deal, doar nu plecam, numai amândoi! A fost norocul meu ș' al lui: al meu, că am scăpat dela moarte și al lui, că a scăpat de pușcărie, sau de altă urgie a lui Dumnezeu.

— Multe i-se mai întâmplă omului în lume!

— Multe! Adevărat zice omul nostru că, «n'aduce anul, ce-aduce ceasul».

Amândoi tăcură îngândurați. Cât povestise Vasile, soarele se lăsase jos și acum se pregătia să se ascundă după păpușul ce se zări în depărtare. Deodată liniștea fu străbătută de strigătul unui stârc, apoi de altele, tot astă de ascuțite.

— O să înceapă să vină rațele, zise Vasile Cojocaru.

De parte, în fundul băltii, se auzi strigătul singuratic al unui păzitor de vite. Pe deasupra lor, un stol de vrăbii

trecu îndreptându-se spre sat. Pe de parte, trei rațe făcău un ocol și se lăsăra mai la vale. Soarele nu se mai vedea. Tainele întunericului începeau să cuprindă balta. Un aer mai rece se simți și cei doi tovarăși aruncă pe ei câte-o zeghe. Vasile Cojocaru, după ce îndemnă pe tovarăș să nu mai miște, luă pușca în mâna, se așeză mai bine și așteptă. În dreapta lor, pe cer, se ivi o stea, întâiu d'abia zărită, mai apoi strălucind ca un glob de aur. Deodată ei se treziră cu un sgomot în fața lor: erau rațele. În acelaș moment ele se afundă, lăsând în urmă cercuri de apă care tremurau mărindu-se din ce în ce, până când se pierdură.

— Ne-au văzut, șopti Vasile.

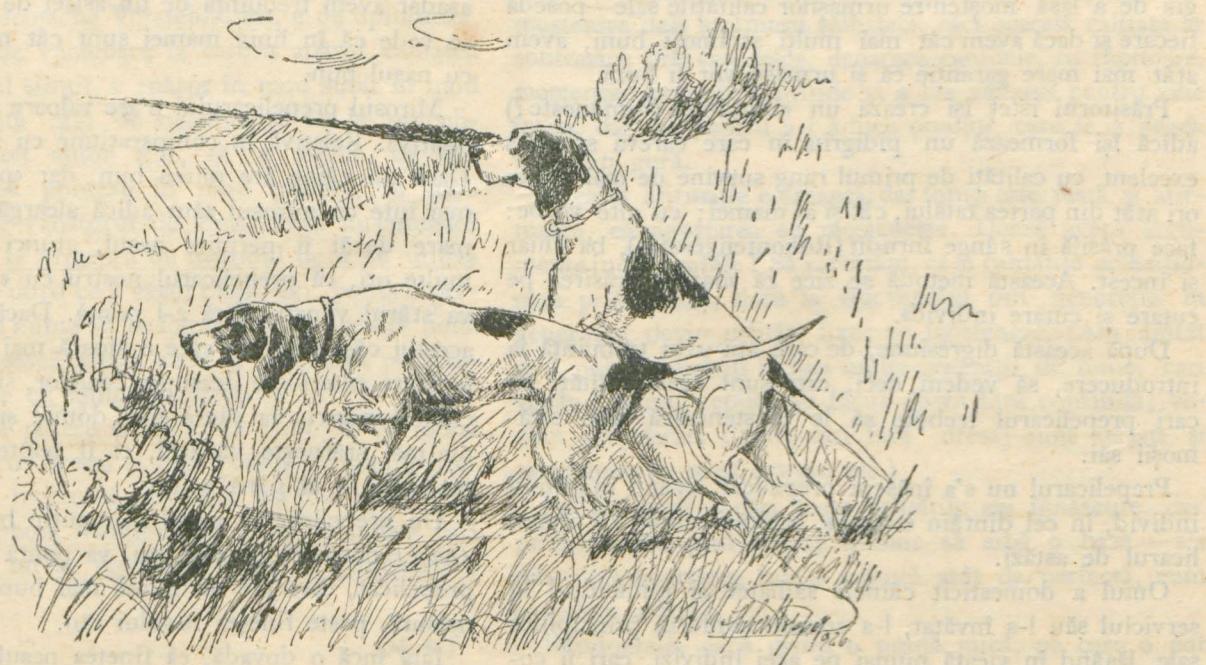
Innoptase. Strigătele stârcilor păreau niște glasuri ale adâncurilor, ce se stingeau din ce în ce.

De trei ori trase Vasile Cojocaru și toate focurile merseră în plin. Cu sufletele împăcate că și-au făcut plăcerea, ei se hotărîră să plece. Merseră încet, până la malul grindului, îl săriră și se îndreptară spre sat. Pe când se deparțau, Ion se uită lung spre locul, unde stătuseră: ar fi vrut să stea acolo toată noaptea, să asculte bălăceaala rațelor, strigătele singurate ale stârcilor și astfel să se simtă și el, o clipă măcar, fără de griji.

Barca alunecă nebună și în goana ei părea o nălucă a nopții. Departe, însirate pe deal, se zăriau luminile satului, întocmai ca și bolta înstelată. Zgomotul din lac, lăsat în urmă, se pierdea din ce în ce. Din sat începura să se lămurească lătrăturile câinilor și apoi și glasurile oamenilor. Dela un timp, Ion închise ochii. I se părea că tot aude glasul tânguitar al vreunui stârc. Se gândia, că n'are să uite acea seară niciodată! Cu gândurile risipite, în timp ce Vasile adormise la capătul luntrei, el văslia vârtos și, pe nesimțite ajunseră la mal. Legăra barca bine și se îndreptară spre case. După ce se despărțești de tovarăș, Ion strigă, cam copilăresc:

— Merg și mâine, nene Vasile.

Glasul i se pierdă în întunericul nopții....

CARE SUNT CALITĂȚILE PE CARI PRE- PELICARUL LE MOSTENEȘTE DELA STRĂMOȘII SĂI?

de Ötvös Balázs, Szödrákos-Ungaria

DACĂ careva vânător are o căteau bună la vânătoare și cunoaște în apropierea sa undeva un câine asemenea bun, atunci împrechează căteaua sa cu acel câine și dela descendenții așteaptă minuni. Dar amărât se amăgește, când află că, descendenții nu au reușit nici în exterior, nici în interior.

Care e cauza amăgirii?

După normele prăsirii câinilor, descendenții nu moștenesc dela părinți, ci prin părinți dela șirul strămoșilor. Dacă nu numai părinții ci și strămoșii până la cel puțin 5–6 generații au posedat acele calități, de cari vânătorul are trebuință, atunci putem conta 90% că acei cătei pe cari îi prăsim din astfel de strămoși, vor fi asemenea buni. Dar dacă prin strămoși se găsesc mai mulți indivizi de origine obscură, cu calități nedorite, se poate întâmplă că tocmai potenția individuală a căruiva individ dintr-o ceată strămoși nedoriți, va suprime potenția individuală acelor strămoși buni șidescendenții vor fi asemenea cu ei.

Dacă această regulă, numită: atavism, nu ne-ar fi în cale, atunci prăsirea câinilor ar fi ușoară de tot, căci n-am avea decât să împerechem doi indivizi buni și toți descendenții vor fi și ei buni, tocmai ca părinții. Acest atavism însă e piedică numai în mâna prăsitorului inexpert, dar în mâna unui kynolog expert e mare avantaj. Cunoscând strămoșii — din registrele matriculare, din darea de seamă despre expoziții, concursuri — știm totodată și că ce fel de calități, ce fel de potenție individuală — energia de a lăsa moștenire urmașilor calitățile sale—posedă fiecare și dacă avem cât mai mulți strămoși buni, avem atât mai mare garanție că și urmașii vor fi buni.

Prăsitorul iști creață un «Blutlinie» (românește?) adică iști formează un pidigriu în care careva strămoș excelent, cu calități de primul rang survine de mai multe ori atât din partea tatălui, cât și al mamei; cu alte vorbe: face prăsilă în sânge înrudit (Rokontenyésztés), ba chiar și incest. Această metodă se zice că «bazăm prăsirea pe cutare și cutare individ».

După această digresiune, de care am avut trebuință la introducere, să vedem deci, cari sunt acele calități pe cari prepelicarul trebuie să le moștenească dela strămoșii săi.

Prepelicarul nu s'a înăscut prepelicar, având în primul individ, în cel dintâi strămoș, aceleași calități ca prepelicarul de astăzi.

Omul a domesticit câinele sălbatec și punându-l în serviciul său l-a învățat, l-a crescut conform principiilor sale, lăsând în viață numai pe acei indivizi, cari îi co-

respundeau, pe ceilalți îi stârpi. În cursul veacurilor, făcând întotdeauna selectare minuțioasă, aceste calități cari nu se aflau, sau dacă se aflau, atunci existau numai în mică măsură în cainii sălbateci, s'a fixat în urmă și în timpul de față putem zice că aceste calități nu mai sunt calități achiziționate prin dresaj, ci calități moștenite, adică astfel de calități cari — dacă prăsim în pur sănge — se moștenesc din tată în fiu.

Să luăm aceste calități dearândul, una după alta.

1. *Finețea miroslui*. Canidele — lup, vulpe, caini sălbateci — au și acum un mirosl foarte bun. Finețea miroslui e o condiție sine qua non la aceste răpitoare, căci — afară de iuțeala picioarelor, puterea dintilor — miroslul este cel mai mare ajutor în căutarea alimentului. Cainele domesticit, care servă omul, nu mai avea trebuință de fineță enormă a nasului, căci fiind nutrit de stăpânul său, nu mai avea nevoie să-și caute el singur nutrimentul. Si dacă un organ nu se întrebunează în mod forțat și continuu (vezi ochii, auzul, miroslul omului cult) se micșorează din generație în generație. Așadar și miroslul cainelui domesticit s'a micșorat, a devenit inferior canidelor sălbatece. Când însă omul a început să se servească de câine și la vânătoare, când a observat, că are mare trebuință de mirosl bun al cainelui, a început să prefere acei caini, cari posedau un mirosl mai bun ca ceilalți, a început să prăsească cainii de vânătoare, selecționând după această calitate.

E indisutabil, că tocmai câinele de vânătoare trebuie să posedă mirosl bun. Dacă vom să prăsim caini cu mirosl bun, atunci trebuie să selectăm și noi, adică să prăsim numai din caini cu mirosl bun. Experiența ne arată, că mirosl bun se moștenește mai mult din partea mamei, așadar avem trebuință de un astfel de pidigriu din care se vede că în linia mamei sunt cât mai mulți strămoși cu nasul bun.

Miroslul prepelicarului n'are valoare absolută, ci numai relativă. Relativă în comparație cu iuțeala picioarelor. Dacă un câine are mirosl bun, dar «picioarele sale sunt mai iute ca mirosl său» adică aleargă cu o iuțeală mai mare decât îi permite nasul, atunci vom observa de multe ori, că prepelicarul nostru cu «pace» extraordinar va stârnii vânătul fără a-l pontă. Dacă punem «piedică» acestui câine (legăm câte o sfioră mai groasă pe ambele picioare anterioare deasupra coalelor, și o strângem nițel) câinele nostru va căuta mai domol și vom observa, că nu mai stârnește vânătul, ci îl pontează din depărtări nevăzute la el până acum.

Un. prepelicar cu nasul mai puțin bun, dar cu iuțeala (pace) potrivită nasului său, va pontă mai sigur, ca acel prepelicar, care are un mirosl mai bun, dar e iute peste măsură, peste finețea nasului său.

Iată încă o dovadă, că finețea nasului are valoare re-

lativă și nu absolută. De multe ori observăm, că prepelicarul nostru, care în tinerețea sa nu prea dădea dovdă că posedă un nas bun, îmbătrânind, calmându-se, nefiind atât de iute, arată un miros fin, pe care nu l-am mai văzut la el.

In acest punct se oferă dela sine o întrebare: Cât de fin trebuie să fie miroslul prepelicarului, dela ce fel de distanță trebuie să simtă, să ponteze vânatul?

Aud și cetesc de multe ori, că cutare și cutare prepelicar pontează potârnichi, dela 150 de pași, ba am cunoscut odată că niște pointeri pontau dela 400—500 de pași!

Ferească-ne D-zeu, ca prepelicarul nostru să aibă un nas atât de extraordinar fin! Bietul animal pus să caute vânat — pe un teren unde găsim vânat binișor — ar face 2—3 pași, ar pontă, ar «trage» la vânat și noi vom merge după el cu arma gata a trage, cu nervii sforțați — 400—500 de pași! Ar fi oare plăcere o astfel de vânătoare? Nu! Ar fi un martiriu pentru câine și pentru vânător!

Finețea nasului e relativă, nu numai cu iuțeala piciorelor, ci însă și cu alte împrejurări, d. e. e timpul cald, sau răcoros; e liniste, sau bate vântul; arde soarele, sau e umbră; e secetă, sau terenul e umed; lucrăm pe terenuri deschise, sau pe terenuri cu mult acoperiș (cartofi, porumbiște, etc.); oare câinele nostru e bine dispuș sau nu, etc.

Eu din partea mea sunt foarte mulțumit, dacă prepelicarii mei pontează — bineînțeles fără să bată vânțul în față — la 20—30 de pași.

2. *Pontarea (arătarea) vânătorului.* Pontarea vânătorului, adică, câinele simțind vânatul tupilat, rămâne pe loc, cu capul îndreptat spre vânat, ne arată direcția unde se află vânatul. Această calitate se trage din strămoșii sălbateci, căci canidele au și acum obiceiul de a sta o clipă nemîșcându-se înaintea pradei simțite, pare că ar socotea, căt de departe e prada, căt de mare săritură trebuie să facă, să o poată prinde. Acest pontaj — derivând chiar numai o clipă — îl putem observa și la câinii stârnitori (spanioli, basetai), ba chiar și la copoi.

Un renomit kynolog german C. Brandt în opera sa: «Der langhaarige deutsche Vorstehhund», e de opinionea, că primul câine de vânătoare la care a apărut calitatea de a ponta vânatul simțit, a apărut în mod subit în mod perfect, adică ponta atât de stâruiitor și ca la prepelicarul de azi. Acest autor zice, că e exclus, ca să-l fi învățat omul să ponteze în mod perfect, în mod stâruiitor, deoarece vânătorul de atunci încă nu cunoștea telul pontării, nu se pricepea de metodul de a se utiliza de pontaj. Numai după ce a văzut câini cari pontau perfect i-a trecut prin minte să se folosească de această nouă calitate și să folosească acești câini la prinderea potârnichilor, prepelițelor cu ajutorul mrejei¹⁾.

Eu sunt de altă părere și afirm că pontajul de astăzi s'a perfecționat prin dresaj și prin prăsilă în cursul timpurilor. Iată cum încerc să dovedesc părerea mea.

1. Deja Xenophon menționează câini «stupizi» cari simțind iepurele, nu se repedeau la ei, ci rămâneau o

clipă neclintiți, tremurând de emoție. Dacă déjà Xenophon a observat această calitate la câinii gonitori, sigur, că vânătorul acelor timpuri, mai ales al timpurilor de pe urmă, a venit la idea de a-și face rost de această calitate. Văzând câinele pontând, a încercat să prindă cumva vânatul viu, dar câinele săzând omul apropiindu-se de prada dorită de sine însuși, a sărit plin de invidie să-l prindă el singur, aşadar a incomodat vânătorul în întreprinderea sa. De sigur, că omul a încercat prin felurite metode să învețe câinele pontator ca să ponteze mai stâruiitor, până ar poate pune mâna (mreaja) pe vânat.

2. Primul pontaj n'a putut fi perfect și din acel motiv, căci o pontare lungă (chiar $\frac{1}{2}$ de oră) nu era firea canidelor răpitoare, căci această calitate ar fi fost dăunătoare aceluia câine sălbatec, care ar fi stat zeci de minute, ca «un prost» înaintea pradei sale, să vie un alt tovarăș și să-i alunge vânatul de dinaintea nasului său. Nefiind această calitate în mod perfect în strămoșii sălbateci, nu s'a putut ivi în mod perfect — trecând veacuri — în câinele domesticit de lungă vreme.

3. Azi, cu dresajul nostru desvoltat, suntem în stare să învățăm a ponta oricât de mult timp chiar și câinii stârnitori, ba chiar și pe cei gonitori (copoi).

4. Prima calitate a prepelicarului, prin care se deosebește dela ceilalți câini de vânătoare fiind pontarea vânătorului, îl prăsim în sirul veacurilor (mai mult de 300 de ani) cu privire la această calitate, adică prăsim prepelicari din prepelicari și totuși se întâmplă, că mulți prepelicari trebuie să fie învățați ca să ponteze. Rareori se întâmplă, că Tânărul prepelicar să ponteze cel dintâi vânat, pe care îl simte, ba vedem chiar prepelicari pur sănge, cu lung pedigree, cari de abia la etatea de 2 ani pontează sigur. (Cum putem învăța câinii să ponteze vânatul, despre această chestiune voi scrie altădată).

3. *Aportarea vânătorului împușcat.* Vedem prepelicari, cari fără extra dresaj, aporteză orice i-le aruncăm, ba aporteză primul vânat împușcat. Așadar această calitate se moștenește.

Mulți autori zic, că aportarea vânătorului nu poate fi o moștenire dela strămoșii sălbateci, căci această calitate ar contrazice firei canidelor, deoarece canidele, ca răpitoare, moștenesc firea de a prinde și a lua vânatul pentru sine însuși, dar nu pentru a-l aduce omului, care le ia prada gata din gură.

Această afirmație e dreaptă, dar totuși este justă și afirmarea, că aportarea se moștenește. Doară avem argumente indisputabile! Să nu uităm, că și calitățile achiziționate prin dresaj, dacă le frecventăm din generație în generație, devin calități fixe; se moștenesc. (Am arătat d. e. pointeri prăsiți în mai multe generații de mine, cari săzând primul iepure au făcut down fără comandă; vedem prepelicari tineri, cari fără dresaj sunt atașați și ascultători în mod extrem etc.).

Pe ce bază — căci toate calitățile azi înăscute, dar perfectionate prin dresaj trebuie să aibă o bază — să a desvoltat aportarea într'o măsură atât de perfectă, cum o vedem astăzi?

Răpitoarele, dacă prind o pradă mică, pe care o pot

¹⁾ și al soimilor.

purtă în gură, nu o consumă pe loc, ci o duc la culcușul lor, sau la un loc ascuns ca să o poată consumă nedrenjate.

Părintii aporteză aliment puilor lor.

Această bază o vedem la ori și ce fel de câine Tânăr. Dacă cățelușul, deabia de două luni în etate, găsește ceva, ce-ar fi bun de mâncat, sau să se joace cu el, sau să-l roadă, îl duce la culcuș. Ne folosim de acest obiceiu al cățelului și-l desvoltăm — «jucând», cum se zice până la gradul aportării. În cățelul Tânăr — chiar ca la copii — găsim instinctul, să se joace cu vietuitoarele, mai ales cu omul. Îl mângâiam, îl încurajam, îi aruncam o bucătică de lemn. Cățelul bucură că are cu cine să se joace, fugă după lemn (o minge de cárpe e mai bună), îl ia în gură și ni-l aduce, ca să-l aruncăm din nou.

Prepelicarii englezi învață mai greu să aporteze. Cei mai mulți trebuie să fie învățați cu forță (par force). Acest fapt e un document mai mult în sprijinirea afirmării, că se micșorează calitățile neuzate iar calități achiziționate numai atunci se moștenesc, dacă nu le neglijăm prin mai multe generații. Englezul nu permite prepelicarului său să aporteze (are câini aportieri specialiști: spanioli și retricweri). Englezul nu desvoltă în prepelicari baza aportării, prin urmare inclinația de a aporta e minimală, e redusă în prepelicarii englezi.

Dacă voim să avem prepelicari cu cât mai mare inclinație de a aportă, să prăsim din astfel de strămoși, cari aveau această inclinație desvoltată sau prin naștere, sau prin dresaj. Dacă vom prăsi câteva zeci de ani numai din câini cu mare inclinație spre aporte, atunci vom dobândi urmași, cari vor aporta dela sine fără mult dresaj.

4. *Căutatul zis și stil.* Prepelicarul trebuie să caute vânatul viu lucrând cu capul în sus, să tragă miroslul din aer (Légszimat), căci astfel găsește mai curând vânatul, simțindu-l mai de departe decât dacă ar lucra, ar căuta cu nasul în jos. Prepelicarii englezi căută în genere cu capul ridicat, iar acei germani și maghiari cu capul ținut mai jos, dar nu mai jos ca orizontală care ne-o închipuiim alungând linia spinării. Acei câini cari căută cu nasul mai sus ca orizontală sus numită, sunt buni căutători, dar nu prea sunt aportori înăscuți, nu țin bine urma vânatului rănit (Pointeri, setteri). Prepelicarii germani și maghiari căută vânatul viu în genere cu capul ridicat (până la orizontală spinării), iar vânătorul îl urmăresc cu nasul jos, aproape la pământ.

«Stil» se zice felul cum străbate prepelicarul terenul alergând înainte de vânător. Observăm mai multe feluri de stil:

1. *Căutatul în cercuri.* Prepelicarul face mari cercuri înaintea vânătorului. Acest stil — foarte rar — e bun de tot, căci prepelicarul la fiecare cerc se întoarce odată în contra vântului, în orice direcție am procedă, aşadar nu lasă vânător nepontat.

2. *Căutatul în fel de serpentină (zig-zag) în astfel de mod,* câinele căută la dreapta tot atât de departe ca și la stânga. Cât mai ascuțit e unghiul în care prepelicarul se întoarce dela dreapta la stânga, cu atât mai bine căută, cu atât mai puțin teren rămâne necăutat și câinele nu e prea departe înaintea noastră, ci numai în lături se

îndepărtează: câinele nu caută prea «adânc». Acest stil e cel mai plăcut.

3. *Căutatul în figura de 8: Combinația stilului 1—2,* adică câinele căută la stânga—dreapta, dar dela o parte la cealaltă nu se întoarce în unghiuri ascuțite, ci în semicercuri. și acesta e stil bun, dar are dezavantajul că, câinii cu acest stil, când se întorc dela o parte la cealaltă, trec pe la dosul vânătorului și fiindcă vânătorul trebuie să aibă ochii întotdeauna pe prepelicari nu e tocmai plăcut să te întorci mereu și să privești înapoi.

4. Un stil imperfect, dar care e folosit de acel vânător, care se pricepe, cum să facă rost din acel stil. Acest stil s-ar putea numi: căutatul înainte și înapoi. Câinele o ia repede înainte și dela o distanță se întoarce fără comandă la vânător și iar fără comandă pornește înainte. Mult necaz îmi făcă un pointer importat din Anglia, care căută în acest fel. Pe atunci — eram încă Tânăr, nu prea aveam răbdare să mă ocup cu corijarea stilului acestui câine, care deja nu era Tânăr. Luam terenul astăzi, ca vântul să-mi vie dela dreapta, sau dela stânga, puneam câinele să caute și eu mergeam încet pe marginea terenului pe care căutam vânătorul. Câinele fugă în galop mare la drepta (stânga) apoi dela cealaltă margine a miriștei veniată spre mine. În acest interval eu progresam înainte. Când câinele pontă, mă duceam la el și după ce-am împușcat (sau am greșit vânătorul) mă întorceam încet la marginea. Astfel făcui din acest stil stilul «dreapta-stânga», adică numai jumătatea acestui stil: la dreapta, sau la stânga.

Stilul se moștenește, dar îl putem corija, ba chiar și strică. (Cum să strică stilul prepelicarului, sau cum îl putem corija, despre această chestiune voi scri altădată).

5. *Tinerea urmei vânătorului rănit.* Această muncă a prepelicarului e munca făcută cu nas (Nasenarbeit), aşadar după părerea multor autori ar fi trebuit să o practicez în capitolul despre miroslul prepelicarului. Aceasta e însă o părere falsă, căci tinerea urmei vânătorului nu prea are legătură cu finețea nasului. Dacă tinerea urmei vânătorului ar depinde dela finețea miroslui, atunci tocmai prepelicarii englezi, cari au cel mai fin nas între toți prepelicarii, ar fi cei mai buni urmăritori, dar tocmai din contră, prepelicarii englezi nu sunt apti pentru urmărire vânătorului mare rănit. Tinerea urmei vânătorului e o moștenire dela strămoșii sălbateci, o calitate, astăzi să zic, sălbatecă. Fiind și prepelicarii englezi urmașii câinilor sălbateci, ar trebui să fie și ei urmăritori atât de buni ca și prepelicarii germani și maghiari, dar iată încă o dovadă că calități chiar moștenite, dacă le neglijăm, dacă nu le frecventăm, se micșorează, se diminuesc.

Câini urmăritori dobândim din strămoși asemenea urmăritori, al căror calitate de a ține urma vânătorului n'a fost neglijată. Astfel de câini găsim în matricula germanilor D. G. H. St. B. (Deutsche Gebräuchshunde Stammbuch). Nu eumva să credeți că fiecare prepelicar german sau maghiar e bun urmăritor. Fie el oricât de pur sânge, dar dacă n'are cât mai mulți strămoși cu aceeaș calitate, dacă această calitate a fost neglijată la strămoși, atunci nici prepelicarul german, resp. maghiar nu va deveni bun urmăritor. Această calitate se poate desvolta prin dresaj, prin practică (tărâială, experiență în natură) dar

mai întâi de toate trebuie să avem o temelie pe care ne putem bază. Cine vrea să aibă un prepelicar german bun urmăritor, să-și caute un individ, care are cât mai mulți strămoși (mai cu seamă dacă are 1—2 aceeași strămoși excelienți urmărtori de repetite ori în ambele linii a părintilor) cari sunt înregistrați în matricola D. G. H. St. B. Acel caine care la concursul prepelicarilor germani universal a căpătat o notă slabă în urmărirea vânătorului rănit, nu va fi înregistrat în D. G. H. St. B.

Aici trebuie să menționez ceva despre concursul prepelicarilor germani universal referitor la ținerea urmei vânătorului rănit. Înainte vreme se cercetă această calitate în mod nefiresc, adică se facea o urmă de sânge tărîind un iepure împușcat căuia și se lăsa săngele să curgă în picături, sau se facea urma vânătorului mare rănit în mod artificial cu niște mașini. Acest metod n'a fost bun, căci: un caine capăta o urmă cu mult sânge, un altul cu mai puțin sânge; n'a fost corect mai ales din acel motiv, că prepelicarii (chiar și limierii) învățați pe urma stăpânului țineau urma tărîitorului, dacă pierdeau urma de sânge. Eră vorba, ca tărîiala să o facă un călăreț, sau un om, care s'ar fi suiat pe picioare lungi de lemn, dar nici aceasta n'a fost acceptabil, că nici călărețul, nici omul suiat pe picioare de lemn n'ar fi putut trece prin locuri acoperite cu lăstării, ceeace e lucru principal, căci după cum știm, vânătorul rănit caută refugiu prin ascunzișuri. Infine s'a inventat «oul lui Columb». Cercetarea ținerei urmei se face astăzi în cadrul vânătoriei cu bătăia. Când un iepure fugă rănit, se pune cainele pe locul unde s'a tras foc la iepure și datoria cainelui e ca să urmeze iepurele rănit — pe care déjà nu-l vede — să-l găsească și să-l aporteze.

La vânător mare se împușcă cu o zi mai înainte, sau în dimineață aceleași zi atât vânător mare, căti caini vin la concurs. Aceste concursuri se numesc pe nemetește: «Verlorenbringensuche» = concursul spre cercetarea apărării vânătorului rănit; iar la vânător mare se numește «Schweissuche» = urmărirea vânătorului rănit pe urma săngerată.

6. In legătură cu ținerea urmei trebuie să menționăm încă o calitate moștenită a prepelicarului universal: *bocirea vânătorului* mare, găsit mort. Puțini sunt acei caini, cari au o inclinație moștenită să bocească (să latre) la vânător mare găsit mort. Cainele bocitor (Totverbeller) se face prin dresaj (de multe ori și fără dresaj) din acei caini, cari au inclinație de a latră, când gonesc iepurele.

Aici trebuie să amintesc un episod întâmplat la un concurs de prepelicari (indiferent, la care concurs). Un Tânăr prepelicar aspirant, se ia după iepure și latră după el ca un copou. «Auleu, dragule — strigau cățiva din publicul spectator — ai adus oare copou la concursul prepelicarilor? Hi-hi-hi!» Stăpânul prepelicarului se rușină de purtarea cainelui său, dar eu în loc să râd (nici n'ar fi fost cuviincios să râd în calitatea mea de arbitru) am lăudat acest prepelicar zicând: «Bravo, gonește latrând». Dar publicului uimit — care se uită cam strâmb la «arbitrul» care laudă prepelicarul-copou — am explicat, că din cainii, cari latră pe urma iepurelui (il vede, sau nu-l vede) se poate educă bocitorul.

Din acel caine, care n'are inclinație de a deveni bo-

citor, se poate educă un: rapporteur, adică, cainele urmărește urma vânătorului mare rănit și găsindu-l mort se întoarce fără a întârziă lângă vânător, își caută stăpânul, îi face semn (d. e. sare pe stăpân, se arată vesel) și pornind înainte conduce stăpânul la vânător.

Care calitate e mai prețioasă: bocirea, sau raportarea? Nu putem spune, că «*gustibus non est disputandum!*» Căci cât de plăcută să fie bocirea, de multe ori are mari dezavantaje. D. e.: Vântul bate tare, tocmai în direcția în care a dispărut cainele bocitor, în care a găsit vânător mort. Sărmanul animal latră-latră, până răgușește de tot și noi nu-l auzim și neauzindu-l, nu-l găsim. Incotro s'o luăm? Infine cainele obosit, răgușit lasă vânătorul și ne cauță pe noi. Ce să facem în acest caz? Il punem la lesă și-l fortăm să urmărească. Se poate întâmplă că fiind obosit nu mai poate țineă urma! Tot la fel se poate întâmplă și în terenuri muntoase. Între cainele — care bocește lângă vânător — și între noi sunt poate doi munți, două vâi: nu-l auzim! Dar în terenuri șese, când nu bate vântul tare cainele bocitor e de preferit celui rapporteur, căci rapporteurul trebuie să facă drumul între noi și vânător tocmai de trei ori: odată la vânător, a doua oară la noi, și a treia oară împreună cu noi la vânător. Se poate întâmplă, că în acest interval vine o ploaie torențială și șterge urma vânătorului. Din acest motiv se răspândește obiceiul în Germania, de a căuta vânătorul rănit cu cainele legat în lesă. Dar și cu acest metod avem dezavantaje, căci greu putem urmări cainele prin locurile acoperite cu desis, prin locuri stâncoase, prăpăstioase.

Hegendorf, după părerea mea cel mai istet dresor german, a inventat, un mod care, cu toate cu rivalul său, Oberländer, îl face de râs, înălțură desavantajul cainelui bocitor. Hagendorf având în vedere, că pe cainele bocitor de multe ori nu-l auzim, că pe cainele rapporteur de multe ori nu-l putem urmări, a luat în combinație aceste două calități și și-a creat cainele «bocitor-raporteur» (Verbellender Totverweiser). Mai întâi îl învăță (dacă poate) să bocească, apoi să raporteze. Acest bocitor (apare paradoxon) nu rămâne la vânător, ci se întoarce imediat, raporteză, conduce stăpânul la vânător, iar când cainele trece prin locuri inaccesibile, atunci stăpânul face un ocol, dar dă comandă cainelui: latră! și aşa, cu toate că nu merge în urma cainelui, tot nu-i pierde urma.

Bocitor, rapporteur, bocitor-raporteur, sau munca la lesă să ne alegem? Aceasta ne prescrie terenul nostru!

Aceste șase sunt principalele calități ale prepelicarului, pe cari prepelicarul trebuie să le moștenească dela lungul șir al strămoșilor săi. Care e cea mai principală calitate dintre aceste șase calități?

«Nasul, d-le, finețea nasului!» aud că zic toți cetitorii mei în acord.

«Nu, d-lor, nu!» zic eu, cu toate că vă mirați, că eu ca kynolog, ca dresor, îndrăznesc să fac o astfel de declarație.

Să vă explic părerea mea fixată din practica mea de vânător, din dragostea mea către vânător.

Ce nevoie am eu, de miroslul suprafain al prepelicarului? Să-mi caute vânător *viu*! Insă... vânător *viu* îl găsești și eu, îl stârnesc cu hăitași, dar ce folos am eu din finețea

mirosului prepelicarului, dacă acest nas suprafin nu ține urma vânătorului rănit, nu-mi aporteză vânătorul împușcat, pe care nici eu, nici hăitașii nu-l putem urmări, nu-l putem găsi? Vânatul rănit se prăpădește, am luat viața vânătorului, fără să mă pot folosi de el!

Vedeți, frați în Hubertus, că cele mai principale calități ale prepelicarului sunt: ținerea urmei vânătorului rănit și aportarea vânătorului împușcat.

Ca încheiere să menționez încă câteva calități, cari de origină sunt calități achiziționate prin dresaj, dar azi sunt mai mult calități moștenite. Acestea sunt: inteligența, docilitatea, atașamentul, ascultarea. Un dresor ișteț poate dresă chiar și un câine cam stupid; atașamentul îl pot revoca prin tratarea bună; ascultarea o execut prin asprime, prin «drill», dar ce să-mi stric nervii cu un câine prost, încăpățanat, să mă căsnesc cu el 1—2 ani, dacă un câine intelligent, docil, atașat și ascultător de natură îl pot învăță în câteva luni!

Niciodată să nu prăsim din câini, chiar pur sânge cu cel mai fenomenal pedigree, dacă strămoșii acestor câini (în 3—4 generații) n'au fost dresați, n'au fost întrebuită la vânătoare, căci, dacă Bismark a avut un fiu Herbert, Caesar a avut un Brutus, câinele prost tot cătei proști va avea!

Am încheiat articolul, dar trebuie să mă întorc la calitățile, pe cari prepelicarul universal trebuie să le moștenească. Am uitat să menționez în sirul calităților două calități foarte importante: îndrăsneala față de răpitoare și pasiunea pentru baltă.

Ce nevoie are vânătorul de un câine îndrăsneț față de răpitoare? Iată un exemplu. Hegewald (un vechi kynolog și dresor german: Freiherr von Zedlitz) pe timpul când prepelicarii englezi erau la modă în Germania, ambicioase să facă din un setter irlandez un câine universal. Ajunsese cu acest câine până la gradul, când credea, că e gata, câine de utilitate multiplă, Mädchen für Alles, Gebrauchshund. Un prinț auzise fama acestui fenomen și venind să-l cumpere, chemă pe Hegewald să facă probă. Printul rănește o vulpe captială, de o mărime și coloare rară, care o luase la fugă. Hegewald pune setterul

pe urma vulpei. «Fred» se ia după vulpe și cei doi vânători văd următorul spectacol. Setterul se apropie de vulpe, dar când eră aproape de tot, când vrea să o prindă, setterul deodată rămâne pe loc, ca împietrit și în cea mai frumoasă pozitură — ca prepelicar englez — ponteașă potârnichi. Vulpea o ia la sănătoasa și s'a pierdut. Acest câine n'a moștenit ura, îndrăsneala față de vulpe.

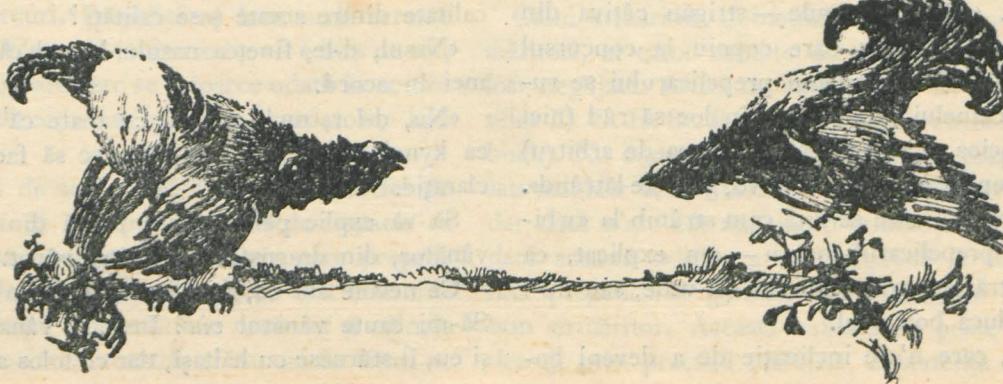
Am avut un prepelicar german, care nu era dârzs față de pisică. Mă apropiam de sat, când văd cam de parte de a trage în ea, o pisică vagabondă, pe care o văzusem de mai multe ori, dar eră atât de sălbatecă că niciodată nu o puteam luă la întâmpinare. Pisica fugă, eu asmuțesc câinele, acesta se ia după pisică, o ajunge, sare pe ea, dar pisică îi dă câteva palme și câinele se întoarce la mine cheilăind. După câteva zile, iarăși văd această pisică, dar astădată aveam cu mine un prepelicar dârzs. N'am putut trage foc, asmuțesc câinele — încă nu ne zărise pisica — acesta o ajunge, o apucă, o sugrumă și mi-a scăpat terenul de un tâlhar primejdios.

Dacă câinele nu moștenește această calitate, dela strămoși, dacă n'are nici o înclinație, atunci prin dresaj nu o putem pune în fire.

Prin forțare pot să dresez ori și ce fel de prepelicar, ca la comandă să aporteze din apă, să intre în apă, dar dacă n'are pasiune pentru apă nu va căuta prin stuf, se va întoarece curând la uscat.

Încă ceva. De unde aflăm că strămoșii înregistrați ce fel de calități au avut? În pedigree elaborate cu precizie vedem înaintea numelor câinilor niște semne: o linie verticală (nas fin), una orizontală (bocitor), cărlige cu cărligul în sus sau în jos: sugrumător de vulpe, de pisică, etc.

Cine nu se pricepe în labirintul pedigreeurilor, să ceară sfat dela careva expert. E datoria noastră de vânător să învățăm pe aceia, cari știu mai puțin ca noi, și să învățăm dela acei, cari știu mai mult ca noi. Eu din partea mea sunt gata să răspund cu cea mai mare plăcere fiecărui vânător — gratis — care mi se adresează cerându-mi sfat. Adresa mea o vedeti întotdeauna sub titlul articolelor mele. Rog numai adăugarea contravvalorii mărcilor în bani românești.

COMUNICĂRI ȘI PUBLICAȚIUNI

ACTIVITATEA SOCIETĂȚII DE VÂNĂTOARE «DIANA» DIN AIUD PE ANUL 1926

In Dumineca din 25 Februarie 1927, p. m. la orele 5, aceasta sănătăție și-a ținut Adunarea Generală ordinară, fiind de față 49 membrii. Președintele societății d-l Dr. I. V. Vancea în primele sale cuvinte de deschidere, constată că este pentru întâia dată când s-au adunat atâtăi membri la adunarea generală încât să poată lăua hotărâri valabile, fără amânare. Motivul îl găsește — zice d-sa — în dragostea și interesul tot mai pronunțat ce se manifestă în bunii vânători, față de societate și scopul frumos urmărit de aceasta, sintetizat în râvna spre înălțimile unui ideal comun: *protecțiunea vânătorului nobil*. D-sa în continuare face apel la camaraderia tuturor membrilor, pentru cimentarea legăturilor sufletești și ridicarea prestigiuilui societății în toate raporturile ei de ordin social și vânătoresc, formându-se astfel punctul inductiv ce tinde la o convițuire de respect reciproc atât în interiorul, cât și în afara de societate, din care prenză va rezulta aceea omogenitate socială, ce va face să radieze în mod binefăcător raza păcii și a bunei înțelegeri, fapt ce de un timp încoace s'a afirmat destul de proeminent și activ în sănătății «Diana».

Urmează raportul secretarului d-l Căpitan G. Grigoriu, din care încă rezultă tendința spre progres a societății. Între altele se amintește despre concertul urmat de bal, dat la 23 Ianuarie 1926, în sala festivă a prefecturei județului, aranjat de aceasta societate, la care petrecere — pentru întâia dată dela unirea Ardealului cu țara mamă — a participat tot ce are acest oraș mai distins și mai bun, fără deosebire de naționalitate și treaptă socială. La 3 Octombrie 1926 s'a făcut prima încercare de tir cu porumbei de asfalt, a cărui rezultat — pentru un început — a fost mulțumitor. Învingătorii s'au premiat cu diplome de recunoaștere. Se remarcă un spirit avansat de camaraderie și disciplină, încât neînțelegările s'au redus și aplasat în mod echitabil din partea comitetului. În cursul anului 1926 numărul membrilor a crescut cu încă 10 și în schimb doi s'au retrас, iar doi au fost exclusi disciplinar. S'au mai obținut încă trei mari terenuri.

Din întreg teritoriul de care dispune această societate, s'au prohibit terenuri complete pe comune, un sistem care s'a afirmat a fi foarte bun, din mai multe puncte de vedere, deoarece poate fi controlat mai ușor de către paznici oficiai, unde în schimb și activitatea acestora poate fi controlată cu mai multă ușurință, iar în ceeace privește pe membrii societății, este exclusă confuzia de teritorii prohibite cu cele neprohibite.

Societatea a făcut tot posibilul pentru stârpirea răpitoarelor. Astfel în anul 1926 s'au distribuit premii în suma de 13.000 lei numai paznicilor, pentru răpitoarele distruse. Iar pentru anul 1927 s'au hotărât aranjarea mai multor vânători oficiale în bloc, pentru stârpirea răpitoarelor, la cari sunt obligați a participa toți membrii societății, aplicându-se cele mai severe sanctiuni contra acelora, cari vor absenta fără motive serioase.

Pentru o mai intensă protecție a vânătorului nobil în aceasta regiune, s'a cerut, și Ministerul a încuviințat aplicarea art. 35 din legea pentru protecția vânătorului, care se aplică cu cea mai mare rigurozitate și în consecință s'au putut descoperi un număr însemnat de delicte, iar acetele dresate au fost trimise la Judecătoria de ocol.

Din inițiativa comitetului societății, s'au luat măsuri pentru a se face încercări cu prăsăla de fasani într'un berc de pe malul Mureșului, un loc foarte potrivit pentru acest scop, astfel s'a dispus procurarea ouălor și facerea pregătirilor necesare.

Maistrul de vânătoare, d-l Colonel R. Stockhammer, în raportul său specifică rezultatul frumos obținut în stârpirea răpitoarelor, în decursul anului de vânătoare 1926/1927. Au căzut nouă mistreți, 6 berze, 4 pisici sălbatici, 28 vulpi, 2 dihorii, 5 nevăstuici, 2 câini de pământ, 93 pasări răpitoare, 30 bufnițe, 573 ciori și coțofene, 124 câini și pisici vagabonde. Rezultatul otrăvirilor în acest an nu e mulțumitor, deoarece în regiunile noastre n'a fost zăpadă în decursul iernii, deci au căzut abia 2 vulpi, 86 coțofene, 118 ciori, 7 câini și 2 pisici domestice.

D-l maistrul de vânătoare mai declară, că în ceeace privește nutrirea

peste iarnă a vânătorului nobil și adăpostirea lui, deși încă din toamna anului 1926 s'au luat măsurile cuvenite la pregătirea locurilor de adăpost pentru potârnichi și depozitarea furagiilor necesare pentru capre și iepuri, acestea însă nu au fost frecventate de animale, deoarece lipsind zăpadă ele și-au putut găsi hrana trebuincioasă și adăpost peste tot locul.

Casierul societății, d-l Carol Nagy, în raportul său arată care este situația casei, de unde rezultă că în anul 1926 activul societății a atins cifra de lei 114.322,20 și pasivul lei 98.509,70. La 31 Decembrie 1926 a fost un sold de activ în suma de lei 15.812,50. Ca avere activă a societății se mai consideră statutele în limba română și maghiară nevândute în valoare de lei 3.680. Deci totalul activului este lei 19.492,50. Pentru anul 1927 s'a votat un buget ce la activul prevede cifra totală de lei 105.812,50, și pasivul cu cheltuielile pentru arendarea terenurilor, controlul, etc., lei 88.007.

După desbaterea în cea mai desăvârșită armonie a punctelor din ordinea de zi, președintele d-l Dr. I. V. Vancea anunță demisia comitetului, care în baza statutelor și-a îndeplinit misiunea de doi ani, rugând adunarea generală să procedeze la alegerea noului comitet. Adunarea generală primește demisia și deleagă pe d-nii V. Horváth, I. Lörincz și I. Ravay să facă propunerile de candidare. Aceștia după o scurtă deliberare propun următorul comitet:

Dr. I. V. Vancea președinte, Sigismund Dezső și Emil Neamț vicepreședinți, Paul Fodorean secretar, Colonel R. Stockhammer maistru de vânătoare, Carol Nagy casier, Atanasie Roșianu și Adalbert Datky controlori, Gheorghe Indreiu grefier, Dr. Emil Pop jurisconsult, iar ca membri în comitet d-nii Dr. Octavian Acelenescu, Ludovic Böjthe, Contele L. Toldalagh, Ștefan Kerekes, Remus Ramonțeanu, Adalbert Belházy, Francisc Török, Cornel Horgoș, Dr. Aurel Șerban și Maior G. Marinescu. Adunarea generală alege acest comitet, cu ovaționi unanime după ce președintele rostește convenționalul discurs de mulțumire, când totodată se aduce la cunoștință adunării generale hotărârea de a se înființa în localitatea să numitul «Cercul Diana». Aici va fi locul de întrunire al vânătorilor, într'un local propriu, mobilat anume și înzestrat cu trofee vânătoarești, dăruite de membrii societății. O colectă publică numai în sănătății vânătorilor, pentru mobilierul cercului, a recoltat frumoasa sumă de 15.000 lei.

~ ~ ~

DAREA DE SEAMĂ A SOC. DE VÂNĂTOARE «SOIMUL» DIN PLĂNIȚA-DOLJ, DESPRE ACTIVITATEA EI PE ANUL 1926

Domnule Președinte,

Uniunea Generală a vânătorilor fiind organul cel mai înalt al protecției vânătorului și intereselor vânătoarești din țară, respectuos îmărtăș și D-voastră copie de pe raportul nostru ce am înaintat onor. Direcționei Vânătoarei din Ministerul Domeniilor, împreună cu darea de seamă de sfârșitul anului 1926, spre a avea și d-voastră cunoștință de greutățile ce întâmpină cu protecția vânătorului.

Paznic public în Dolj și președinte al Societății
(ss) C. I. Dinulescu

Potrivit legii pentru protecția vânătorului cu respect Vă raportează constatăriile făcute în cursul anului 1926 atât în calitate de paznic public de vânătoare în jud. Dolj, cât și în aceea de președinte al societății de vânătoare, «Soimul» din orașul Plănița-Dolj.

1. Ca paznic public de vânătoare în Dolj:

Vânător mic folosit stabil în această regiune n'avem decât iepuri și potârnichi; călător: prepelițe, sitari, etc.

Paza vânătorului s'a îmbunătățit, căci ajutat și de ceilalți paznici, terenurile de vânătoare se inspectau zilnic și cazurile descoperite nu erau crutate, ci li-s'a aplicat pedeapsa meritată. Fapt care a determinat pe ceilalți să se ferească. Cu toată această pază, cine mai nimicește însă vânător? Un singur vrăjmaș a mai rămas, periculos și acesta, este: *Câinele de casă* și iată cum:

Muncitorii când ies la câmp, la muncă, pleacă însoțiti de căte 2—3

câini, cu toate că pe străzi și la localurile publice este afișată decizia D-voastră prin care se ordonă jujeul pentru câini, totuș locuitorii nu s-au conformat ordonanței ministeriale. Le-am făcut procese, dar contravenienții apărăți de advocați au obținut concluziunea: «*Intru cât legea nu prevede nici-o dispoziție ca acești câini, ce însotesc pe muncitorii să poarte jujeu numai în baza deciziei ministeriale nu se pot aplică amenzi, iar justiția, adoptând acest mod de a vedea, i-a achitat.*

Iată adeverării distrugători ai puilor de iepuri și a mamelor însărcinate. Umila mea părere ar fi să se modifice legea, prevăzându-se și un articol cu pedepse contra câinilor ce nu poartă jujeu, cât și pentru stăpâni își.

Tot așa de periculoși sunt și câinii, ce însotesc turmele de oi. Am observat câini din aceștia, atât de bine dresați la căutarea vânătorului, cari descooperă vânătorul și odată iepurile sărit, e încurajat de droaia de câini, prins și mâncat.

Socotesc că legiuitorul a înțeles că în ceeace privește câinii de la turme sunt scuțiți de taxe, fiind necesari pazei turmelor, avându-se în vedere îndeosebi regiunile de munte.

La sesă însă se schimbă chestiunea: Fiecare muncitor are pe lângă casă câte 4—5 oi, pe care le pornește la păsunat însotite de câte un copil și 1—2 câini. La câmp acești copii întâlnesc alți copii cari au în pază câte 4—5 oi însotiti iarăși de câini cari, împreunându-se se fac ciopor (turmă) de 40—50 oi și 20 câini. Copiii în ignoranță lor se înlanțuesc în linie de bătăiasă până ce descopără vânătorul, apoi îl urmăresc, îl ocolește, îl încolțesc și-l prind (e vorba de iepure). Tot acești copii pornesc și după pasări, chemând în ajutorul lor pe răpitoare (uliu, erete) cari vin prin strigăte ascuțite și cari prin inteligență lor observă ce se urmărește zburând deasupra vânătorilor și căt se ridică pasărea o ia din zbor, sau când nu o prinde pasărea, se pitulă în câmp — miriște — și acă gonitorii o văd și o prind cu câinii ce-i însotesc. Aceste cazuri, cred că mai toți vânătorii le-au observat la vânătorile de prepelițe; cum răpitoarele care-i urmăresc, imediat ce scapă prepelița dela pușcă, o urmărește din zbor să o prindă și căt din aceste răpitoare n'au fost împușcate de vânător, în locul prepeliței. Potârnichile, acest frumos și nobil vânător, demn de admirat sunt distruse de răpitoare mai ales în timpul iernii, când câmpul este acoperit cu zăpadă, și bietele potârnichi sunt prinse chiar în adăposturile făcute pentru a li-se pune hrana. În ceeace privește răpitoarele în această regiune avem foarte puține, iar lupi de loc. În viață mea de vânător de peste 20 ani n'am întâlnit un lup.

O lacună iarășă a legei sau o rea interpretare este și eliberarea permiselor de port armă, deoarece la cei mai mulți locuitori — nu vânători — li s'a eliberat pe lângă permise de posedat armă și *permise de port armă permanent*. Întâlnesc o mulțime de oameni cu pușca pe spate. La întrebarea ce le pui: De unde vine? Ce caută? Răspunsul este șepe și clar: Viu dela muncă unde am fost de am păzit avutul dela câmp. Ori, atunci de unde ai siguranță că acești locuitori după asfintiul soarelui, când vânătorul ieșe la păsunat, nu împușcă? Oricât zel s'ar depune, din partea paznicilor în urmărirea acestor braconieri nu se poate să-i împedice să nu vâneze. Câmpul este mare și pădurea deasă, iar paznicul în neputință de a-i urmări. Mi-s'a întâmplat că în nopțile de vară, când luna eră în toată splendoarea și lumină ca ziua, să găsească indivizi cu pușca în mână la marginea unui porumb, privind pe miriște. Pentru ce șeadeau ei acolo? Sigur că să împuște ființa aceea nevinovată ce le ieșea la pază. Ce mijloace puteam să întrebuițez în contra acestora și ce acte să dresez? Că l-am găsit păzind? Dar împușcase ceva? Că l-am găsit cu pușcă? Omul însă avea permis de *port armă permanent*. Și am convingerea că, dacă n'ăș fi avut și altă autoritate pe lângă cea de paznic, aș fi avut și neplăceri cu acești braconieri. Socotesc că legiuitorul n'a legiferat ca toată lumea să poarte arme de vânătoare, ci numai vânătorii, iar pentru paza avutului săteniei să posedă arme cari să le țină acasă.

Permisele de port armă permanente ar trebui retrase dela toată lumea, căci vânătorii n'au nevoie de aceste permise, dacă vânătorilor li-se lasă aceste permise mulți devin braconieri, căci odată obținut acest permis, ce nevoie mai are de a obține permis de vânătoare, când pușca nu i-se poate confisca având permis de port armă permanent. Aceasta o spun bine înțeles pentru vânătorii ce încă nu s'au convins și pe cari ne străduim să-i convingem, să le facem educație, că vânătorii trebuie ocrotit iar nu distrus.

2. Ca președinte al societății:

Am constatat că deși înființarea societății noastre a adus în parte reale folose protecției vânătorului, dar a nemulțumit parte din vânătorii cari practică vânătoarea pentru *folose materiale* și cari caută a vânător, până la exterminare, în toate zilele. Măsurile luate prin aplicarea de amenzi și chiar prin excluderi din societate nu-i determină să asociază, că vânătoarea este reglementată și contrariu trebuie să ducem o luptă continuă contra lor, spre a-i face să-i punem în cunoștință cu legea, să respecte și să ocrotească vânătorul. Faptul acesta mi-a și determinat în Decembrie 1926 să telegrafiez locului în drept și să vă rog pe D-voastră să opriți vânătoarea iepurilor, când am și dat o circulară vânătorilor noștri care s'a respectat în parte. Socotesc că în această privință *un regulament* ar fi bine venit, prin care să se fixeze epociile și modalitățile cum trebuie făcute vânătorile. Orașul nostru Plenița din Dolj cu întinderea moșiei sale fiind limitrof cu Jud. Mehedinți, am observat vânători pe câmpul din Mehedinți la vânătoare de iepuri cu ogari, câini ce distrug iepurii. Autoritatea noastră *neînținzându-se și în acest județ, n'am putut a-i urmări*.

Am sesizat însă în scris pe jandarmii din Com. Gemeni și Oprișor din Jud. Mehedinți, comune care ne sunt vecine spre a urmări pe infractori rezultatul a fost nul, căci din nou au fost văzuți cu ogari la vânătoare!..

Am mai constatat pe terenurile de vânătoare, că parte din vânători când s'a făcut vânătorile la câmp în cerc, erau însotiti de căte un om, fără armă, care ducea merindele și vânătorul celorlalți. Acest om ce mergea în linie cu însotitorul observă, descoperă vânătorul culcat, pîtit, pe strat, pe cărtog, în limbaj vânătoresc și după ce-l ocolește, făcă semn vânătorului care-l împușcă pe strat. Cercetând trecutul acestor oameni însotitori, am constatat că aceștia sunt dintre vechii vânători, cari vânau cu ogari în mod clandestin, cari astăzi nu mai pot obține permise de vânătoare fiind că sunt costisitoare și sunt cunoscuți braconieri.

Apoi dacă iepurele este împușcat fără ca să se poată apără, n'ar trebui acel vânător supus la o sanctiune, spre a-l pune pe calea loialității? Pe acești vânători deși i-am descalificat, și pe cale de regulament, cum am vorbit mai sus, le-ar trebui o sanctiune, căci știut este că fără sanctiuni nu putem face nimic. Deci e greu a educă un vânător, care n'a evoluat cu timpul.

Am întâlnit un vânător cu un câine de casă după el și curiozitatea m'a făcut să-l întreb:

- Ce faci mă cu el?
- Dar d-ta ce faci cu al d-tale?
- Seterul meu mi-ajută să-mi descooper vânătorul și să mi-l aporteze.
- Apoi bine d-le, exact face și al meu.
- Aide atunci să vedem.

Pornim pe un teren însotit de el, și spre marea mea mirare observ cum acest câine de casă începe să miroasă și să dea din coadă în stânga și în dreapta. Imediat mi-a ridicat epurele și răinindu-l, câinile de casă l-a prins numai decât. Atunci vânătorul mi-a zis:

— Iată d-le și noi avem prepelicari, și nu ne costă bani și nici întreținere aleasă nu le dăm, se culcă la paie, ca o potă și mă servesc și la vânătoare de iepuri cu el și chiar la prepelițe. Câinile meu le descooper după mijos, dar după acestea nu mă duc eu, căci praful de pușcă este scump și n'o fi nebun să dau într'o mică păsărică care n'am ce face cu ea. Un iepure, înțeleg, îmi îndestulez toată casa și din vânzarea pielii îmi extrag cheltuiala pentru pulbere și pernis.

Iată vânător, iată câine dresat! Am plecat măhnit și cu convingerea căci numai educația poate să îndrepte retele, obiceiurile pământești moștenite; dar când vom ajunge să ne cultivăm? Acest câine este marele distrugător în deosebi al puilor.

Cred dar că o sanctiune trebuie impusă. Acestea fiind constatăriile noastre în decursul anului 1926, cu respect le spun și le aduc la înalță D-voastră cunoștință ca vânător și ocrotitor al vânătorului și dacă veți găsi ceva bun în acest raport, care ar putea fi de folos vânătorului și vânătorilor, să-l supuneți Consiliului legislativ al vânătoarei spre a extrage partea care ar veni în ajutorul vânătorului și respectarea legii...

Președintele Societ. de Vânători din Plenița-Dolj

(ss) C. I. Dinulescu

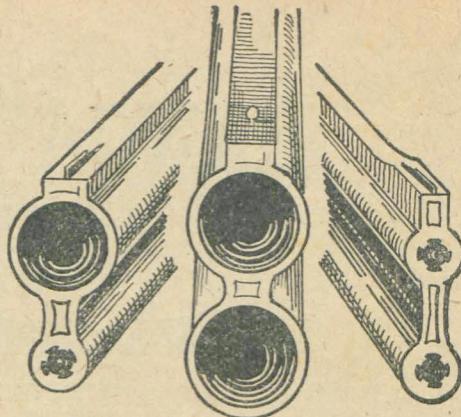

Gebrüder Merkel
Gendhre

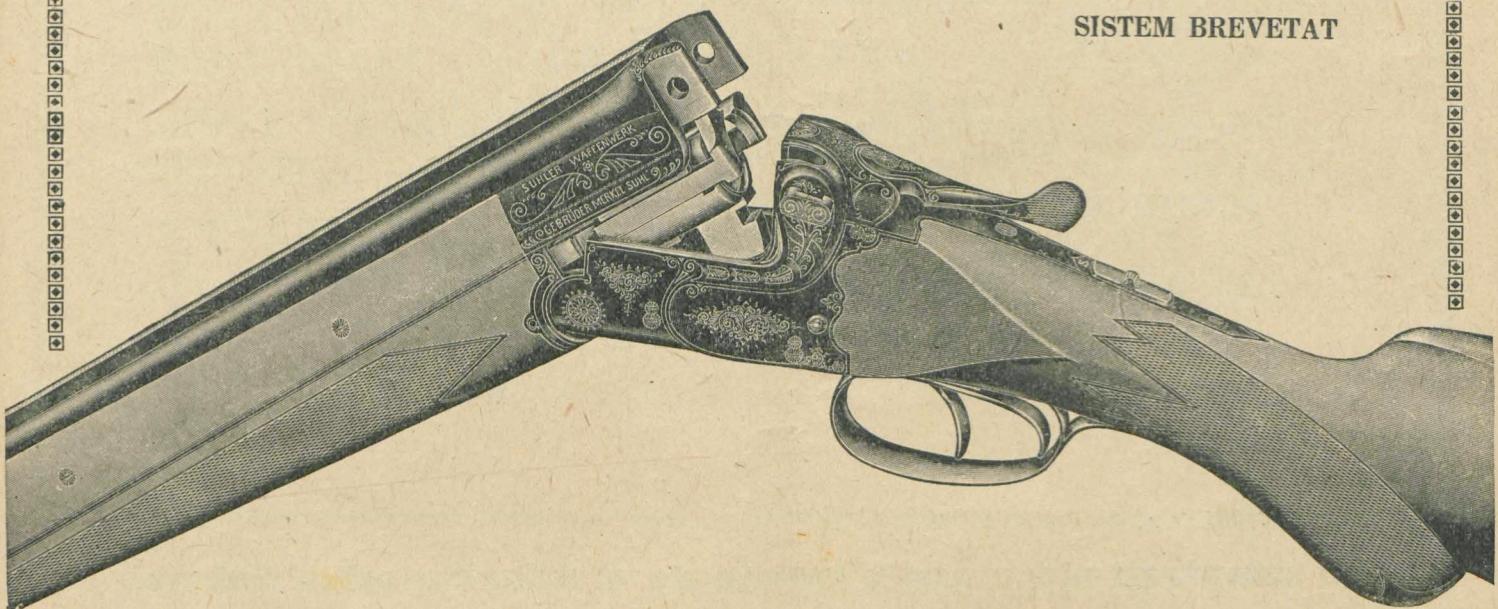
FONDATĂ IN 1898

MARCA FABRICII

SISTEM BREVETAT

Arma viitorului pentru vânătoare și tip sportiv

Marile succese practice obținute cu armele noastre cu țevi suprapuse, dovedesc marile avantaje ale acestor arme sistem Bock:

- 1) Câmp de ochire complet liber, fără reflexe laterale;
- 2) Percutare infailibilă a capselor (sistem brevetat);
- 3) Inchizător de o putere de rezistență unică;
- 4) Tir de mare precizie, mai ales pentru distanțe mari, din cauza stabilității și a zăvoririi perfect simetrice a țevilor;
- 5) Tragere rapidă și precisă, datorită balansării și maniabilității impecabile a acestui model.

Fabricația acestor arme cu țevi suprapuse este specialitatea noastră. Indelungata noastră experiență și instalațiunile moderne cu totul perfecționate ale casei noastre, ne garantează exclusivitatea fabricației acestui sistem, pe care-l construim în următoarele modele :

Arme de alice cu două țevi, sistem Bock (2 țevi de alice suprapuse).

Arme expres cu două țevi, „ ” (2 țevi de glonț suprapuse).

Arme mixte cu două țevi, „ ” (1 țeavă de alice și una de glonț, suprapuse).

Acstea modele le putem construi și cu două sau mai multe rânduri de țevi. De pildă o armă de alice sistem Bock, cu un rând de țevi expres și alt rând de țevi mixte.

Cele mai fine arme de vânătoare cari se construiesc astăzi, sunt arme sistem Bock. Cu o astfel de armă, atât vânătorul cât și trăgătorul de porumbei, este echipat pentru orice gen de tir și pentru toată viața. Totodată mai recomandăm cunoștele noastre arme DRILLING, reputate prin soliditatea lor, precum și ELEGANTELE NOASTRE ARME DE ALICE, cari pot rivaliza cu cele mai fine arme engleze.

FABRICA DE ARME

WAFFENFABRIK GEBRÜDER MERKEL, SUHL

(GERMANIA)

REPREZENTATĂ IN ROMÂNIA PRIN „UNIUNE“

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunei

BANCA FRANCO-ROMÂNĂ

CAPITAL SOCIAL LEI 100.000.000

CAPITAL DEPLIN VÂRSAT LEI 50.000.000

FOND DE REZERVĂ „ 12.200.000

BUCUREŞTI * STRADA BURSEI No. 5

TELEFON: 10/17 și 46/8. TELEFON INTERBANCAR 67

ADRESA TELEGRAFICĂ: „FRANCOBANK“

SUCURSALE:

Alexandria, Câmpina, Caracal, Cernăuți,
Constanța, Găești, Giurgiu, Roșiori de Vede,
Slobozia, Slatina, Timișoara, Turnu-Măgurele

AGENTII Costești, Corabia, Drăgănești, Făurei, Vidra, Zimnicea

Tot felul de operațiuni de
bancă și autorizată să facă

OPERAȚIUNI DE DEVIZE

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

AGRONOM

Sas Transilvănean

Cu titlu academic (etate 41 ani) cu practică îndelungată în agricultură, industria agricolă și ocrotirea vânătorului mare, căută post de încredere la moșie sau industrie.

A se adresă la „UNIUNE“

OUĂ PROASPETE DE FAZAN

LIVРЕAZĂ IN LUNILE
APRILIE, — MAI SI
IUNIE CU PREȚURI
MODERATE, SERVICIU
CONSTIINCIOS
COMANDA MINIMALĂ
50 BUCĂȚI

ARME EFTINE!

noui belgiene, de cea mai bună calitate, între 1.800, — și 4.600, — lei, cu și fără cocașe, garantate pentru pulbere fără fum și posedând fiecare certificatul ei de garanție dela standul statului belgian. Primesc și comenzi en gros dela armurierii și societățile din provincie, acordând rabat. A se adresă:

CAROL RISKE
Str. Nic. Bălcescu Nr. 45
(fostă Primăverei)
București

N. VALLA POSTFACH 700, PRAHA
(CEHOSLOVACIA)

„D A N U B I U L“

SANTIERELE ȚARII ROMANEȘTI PENTRU CONSTRUCȚIUNI
NAVALE ȘI METALURGIE * SOCIETATE ANONIMA * BRAILA

CONSTRUCȚIUNI, REPARAȚIUNI ȘI MODIFICĂRI DE VASE
NAVALE DE ORICE CATEGORIE

CONSTRUCȚIUNI ȘI REPARAȚIUNI DE MAȘINI MARINE,
INDUSTRIALE, AGRICOLE, VAGOANE ȘI LOCOMOTIVE

REPARAȚIUNI DE AUTOMOBILE ȘI MOTOARE, LUCRĂRI
DE ORICE GEN LA MAȘINA DE FREZAT UNIVERSALĂ

TURNĂTORIE DE FONTĂ, BRONZ ȘI ALTE METALE, CON-
FECTIONAREA SPECIALĂ A CORPURILOR ȘI CAPETELOR
„DIESEL“

DOC PLUTITOR, ȘALUPĂ CU POMPE DE SALVARE

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniuniei

BANCA GENERALĂ A ȚARII ROMÂNEȘTI

CAPITAL LEI 60.000.000 ȘI REZERVE LEI 50.000.000

SEDIUL CENTRAL IN BUCUREȘTI STR. LIPSCANI No. 10

Sucursale: Brăila, Brașov, Cluj, Constanța, Craiova, Galați
Giurgiu, Ploiești, T.-Măgurele, Oradea-Mare, Sf. Gheorghe

Bănci Afiliate: „TEMİŞOARA“ Institut de Credit și
Economii, Timișoara. „BANCA BASARABIEI“ Chișinău

FACE TOATE OPERAȚIUNILE DE BANCĂ

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte: I. C. RÂMNICEANU-MANOLESCU.

Vice-Președinți: Prințipele B. ȘTIRBEY și I. M. MITILINEU

Membrii:

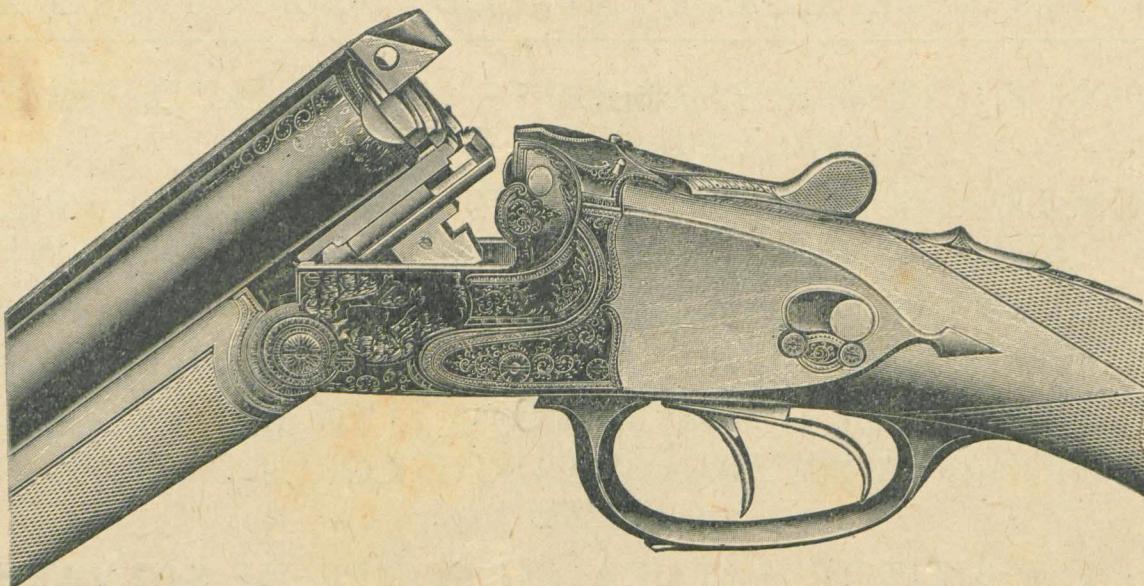
VICTOR ANTONESCU, Prințipele JEAN CALLIMACHI, Dr. I. COSTINESCU, HENRI
CATARGI, C. G. DISSESCU, V. GOLDIȘ, Baronul AL. HURMUZACHI, P. P. NEGULESCU,
Inginer C. OSICEANU

Director General: M. A. GEORGESCU

C. A. FUNK & Co. SUHL (Germania)

FABRICĂ DE ARME

FIRMĂ REPUTATĂ PENTRU ARMELE SALE DE PRIMUL RANG ȘI DE MARE PRECIZIE

Construiește orice armă de vânătoare și de sport, dela cea mai simplă până la cea mai elegantă. Execuție conștiințioasă și promptă. Tir de mare precizie și cu maximum de randament, dovedit cu certificatul oficial al standurilor de încercare, care întovărășesc fiecare armă.

SPECIALITĂȚI:

SISTEM ANSON & DEELEY: Arme de alice cu două țevi, sau cu una de alice și alta de glonț și expressuri, în toate calibrele, cu sau fără efector.

SISTEM ANSON & DEELEY: Drillinguri, drillinguri-expressuri, etc. pentru cele mai puternice încărcături, în toate calibrele, cu sau fără armare separată a țevei de glonț și ejector.

SISTEM ANSON & DEELEY: Arme sistem Bock (cu țevile suprapuse), în toate calibrele, cu zăvor Greener simplu sau dublu (Kersten).

SISTEM ANSON & DEELEY: Arme pentru tirul de porumbei sistem Bock (țevi suprapuse), atât pentru vânătoare, cât și pentru tir la talere, având maximum de randament posibil, cu zăvor Greener simplu sau dublu (Kersten), cu sau fără ejector.

TOATE TIPURILE DE ARME SE POT EXECUTA ȘI CU COCOAȘE

Arme de glonț de mare precizie sistem Block

pentru toate calibrele și cele mai puternice încărcături, având avantajul de a fi extrem de ușoare și foarte elegante, admirabile pentru orice gen de vânătoare. Soliditate extremă, dela cea mai simplă armă la cea mai rafinată execuție.

LA COMENZI SE POATE ȚINE SEAMA DE ORICE DORINȚĂ SPECIALĂ

Modele ale acestei case, precum și cataloge și prospecți în patru limbi, se găsesc la «UNIUNE»

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

REVISTA VÂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENERALE A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA

Redactată de cei mai de seamă tehnicieni și specialiști în materie de vânătoare din țară, publică: articole cu subiecte pur vânătorești de interes general, privind protecția și îmmulțirea vînatului, educația vânătorească, tehnica armelor, chestiunile juridice privitoare la legea vînatului, dispozițiunile luate de organele administrative ale vânătoarei, lista contravenienților la legea de vânătoare, dări de seamă a societăților de vânătoare afiliate, precum și orice gen de literatură cu subiecte de vânătoare.

ABONAMENTUL ANUAL: 300 LEI
PENTRU SOCIETĂȚILE AFILIATE 400 LEI

ANUNȚURI COMERCIALE

1 PAGINĂ 5.000 LEI ANUAL

$\frac{1}{2}$	"	3.000	"	"
$\frac{1}{4}$	"	1.750	"	"
$\frac{1}{8}$	"	1.000	"	"

ABONAMENTUL LA
„REVISTA VÂNĂTORILOR“
ESTE OBLIGATORIU PENTRU TOȚI
MEMBRII UNIUNEI (Art. 6 din Statute)

„Revista VÂNĂTORILOR“ este unicul mijloc de comunicare al tuturor vânătorilor din toată țara, care au să și spună ceva. De aceea, dacă aveți ceva de cumpărat, de vândut, de schimbă, sau de pus vreo întrebare tehnică vânătorească, adresati-vă „Revistei VÂNĂTORILOR“. Numai aici puteți fi siguri că veți găsi pe aceea cărora vă adresați.

LA ORICE CORESPONDENȚĂ ATĂSATI MĂRCILE PENTRU RĂSPUNS.

Administrația revistei expediind regulat fiecare număr tuturor abonaților, orice vină de neprimire cade exclusiv în seama poștei, căreia trebuie adresați în scris toate reclamațiile.

UNIREA FACE PUTEREA
STRÂNGEȚI-VĂ IMPREJURUL „UNIUNEI“

PREȚUL UNUI EXEMPLAR 30 LEI
PREȚUL UNUI NUMĂR VECHI 40 LEI